

Fagbladet **FOA**

OK18

Det betyder de nye
overenskomster for dig
SIDE 5

tema:

WEEKENDARBEJDE

Vagter planlægges hen over
hovedet på ansatte
SIDE 26

57 TIMERS ARBEJDSUGE

Overarbejde udløser
stor erstatning
SIDE 22

Teknisk servicemedarbejder Jan Nyborg Green
sørger for det praktiske til gratis fællesspisning

JAN DÆKKER OP TIL 200

Bibliotek udvider service og inviterer byens borgere til mad SIDE 16-18

Tjener penge på at svigte svage

Fagbladet FOA har i den seneste tid afdækket, hvordan private bosteder svigter psykisk sårbare børn, unge og voksne – samtidig med at bostederne tjener store summer på at malke systemet. Det er umenneskeligt, uetisk og forargeligt. Hvis det ikke allerede er ulovligt, burde det være det.

Et eksempel er bostedskæden Hjorthøjgård, hvor en af medejerne har ejendomme for et tocifret millionbeløb og råder over jord i Afrika. Mens han er blevet rig, er der sket alvorlige svigt af børn i hans varetægt.

Svigtene omhandler blandt andet medicinfejl, manglende indberetning af anmeldt sexovergreb og manglende adskillelse af krænker og udsatte.

I dette nummer kan fagbladet afsløre problematiske forhold hos endnu en privat bostedskæde.

Flere af Habitus-kædens bosteder har i strid med loven blandt andet overvåget og låst handicappede beboere inde. Det skete på Sølyst for Anas Salmans autistiske lillebror, som nu har udviklet social angst.

Siden 2014 har Socialtilsynet lukket hele 34 private botilbud på grund af svigt, dårlig ledelse og mangel på uddannet personale. Kun ét offentligt tilbud blev lukket i samme periode. ★

Gitte Hejberg

Gitte Hejberg
ansv. chefredaktør
gith@foa.dk
Tlf.: 46 97 24 58

Anna Rossman Thejsen
redaktionschef
anrt@foa.dk
Tlf.: 46 97 23 97

Merete Nielsen
redaktionssekretær
men@foa.dk
Tlf.: 46 97 25 25

Mette Boysen
Journalist
mebo@foa.dk
Tlf.: 46 97 23 28

Anders Ejbye-Ernst
journalist
anee@foa.dk
Tlf.: 46 97 23 25

Linda Hansen
journalist
linh@foa.dk
Tlf.: 46 97 23 95

Bosted svigtede min bror

Anas Salman tog affære, da han fandt sin handicappede lillebror låst inde på bosted.

Side 10-13

Parkeringsvagterne i København behøver ikke længere have falkeblik for at se på datoer på beboerlicenser. En lille håndterminal skanner nummerpladerne og brummer, når der er noget at komme efter.

Side 16

Går du godt?

Sådan får du mest muligt ud af gåturen.

Side 36

SKÅNER NAKKEN

„Lønstigningen er god nok”

Teknisk service-medarbejder Rene Møller er tilfreds med den lønstigning, der er forhandlet ved OK18. Se hvad han får.

Side 7

I hvert nummer

Mona Striib	14
Det virker	19
Fagligt talt	20
FOA hjælper	22
7 skridt	35
Mad med Klinken	38
Quizen	42

UDGIVER

FOA

Staunings Plads 1-3
1790 København V
Tlf.: 46 97 26 26
Fax: 46 97 22 90
foa.dk
foa@foa.dk

tema
weekendarbejde

Savner indflydelse

7 ud af 10, der arbejder i weekenden, bliver ikke inddraget i planlægningen.

Side 26-33

Rikke J. Rasmussen
journalist
rkjr@foa.dk
Tlf.: 46 97 26 08

Malin Schmidt
journalist
msch@foa.dk
Tlf.: 46 97 23 30

Ida Østerlund Brænder
journalistpraktikant
ibrn@foa.dk
Tlf.: 46 97 25 65

Cathrine Saltbæk Tverskov
journalistpraktikant
cast@foa.dk
Tlf.: 46 97 25 85

Maja Honoré
grafiker
maja001@foa.dk
Tlf.: 46 97 22 57

May Buhr
grafiker
mayb@foa.dk
Tlf.: 46 97 24 42

nyt

40

dages fængsel er straffen nu for en person, som har chikaneret, begået hærværk eller sendt trusler til en offentligt ansat. Tidligere var straffen 30 dages fængsel.

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriet

Foto: Jørgen True

FOA har fået ny næstformand

6. juni fik FOA en ny næstformand – den 41-årige pædagog Thomas Enghausen, der kommer fra en post som formand for almenområdet i LFS. Han afløser Mona Striib, der var næstformand fra 2004 til 25. april 2018, hvor hun blev valgt til formand for FOA.

Jeg er rigtig glad for den høje stemmeprocent, for det er vigtigt at vide, om medlemmerne synes, vi har ramt plet i forhold til de nye overenskomster.

FOA-FORMAND MONA STRIIB TIL FAGBLADET FOA

Urafstemning. Det blev et stort ja til de nye overenskomster. 95,1 procent har stemt ja, og 4,9 procent har stemt nej ved urafstemningen blandt FOAs medlemmer. Resultatet, der blev offentliggjort 4. juni 2018, viser desuden en rekordhøj samlet stemmedeltagelse på 65 procent. De nye overenskomster træder i kraft pr. 1. april 2018 og gælder for en treårig periode.

Hvad har du stemt til urafstemningen om de nye overenskomster?

Foto: Heidi Lundsgaard

Benjamit Park Andreassen, tilsynsassistent i Gladsaxe Kommune

Meget tilfreds

Jeg har stemt ja, fordi vi har fået det vigtigste for min faggruppe, nemlig lønstigning og fastholdelse af seniordagene. Jeg har oversat de nye aftaler til thai og postet det på Facebook, fordi jeg har mange thailandske kolleger, som ikke er så gode til dansk.

Foto: privat

Kirstine Bjarnt, dagplejepædagog i Albertslund Kommune

Et nej fra mig

Jeg har stemt nej, fordi lærerne ikke har fået en arbejdstidsaftale. Det understreger mig, at FOA og de andre fagforbund er med til at blåstemple det skred, det er, når en faggruppe står uden en forhandlet aftale.

Foto: Heidi Lundsgaard

Ove Thuesen, overbrandmester i Hovedstadens Beredskab

En god aftale

Den nye overenskomst er en virkelig god aftale for os i beredskabet, så jeg stemte ja. Arbejdsgiverne presede på for store forringelser – blandt andet at vi skulle have mange flere vagter. Det har vores sektorformand heldigvis fået afværget.

Foto: Heidi Lundsgaard

Rikke Tolstrup Svendsen, sosu-assistent på Bornholm

Jeg har stemt ja

Det er endt bedre, end jeg turde forvente, så jeg har stemt ja. Især lønstigningerne betyder meget for mig. Dog er jeg lidt ærgerlig over, at dem, der har været uddannet i mange år, ikke har fået et større lønhop, da rekrutteringspuljen skulle fordeles.

Medlemmernes store opbakning
havde ifølge FOA-formand Mona Striib afgørende betydning for, at resultaterne af overenskomsterne blev så gode, som de gjorde.

OK18 sikrer lønstigninger til alle

6,8 procent. Så meget stiger FOA-medlemmernes løn i regioner og kommuner. Det er ifølge FOAs formand, Mona Striib, OK18's virkelige sejr.

Af Malin Schmidt og Linda Hansen ★ foto: Jørgen True

Er du fuldtidsansat teknisk servicemedarbejder i en kommune, kan du regne med cirka 1.620 kroner mere i løn om måneden. Er du ambulancebehandler på fuld tid og ansat i en region, får du omkring 2.162 kroner, når lønforhøjelserne er fuldt indfaset i 2020.

Det er eksempler på, hvordan lønstigninger, der er blevet forhandlet for alle ansatte i stat, region og kommune, ser ud i konkrete tal. Og det er ifølge FOAs forbundsformand, **Mona Striib**, den virkelige sejr i OK18. "Det lykkedes os at tilbagevise, at de offentligt ansatte var lønførende, og at vi allerede fra starten skyldte penge," siger

hun og peger på den generelle lønramme på 8,1 procent og lønstigninger på 6,81 procent i regionerne, 6,82 procent i kommunerne og 6,2 procent i staten.

"Vi fik flyttet arbejdsgiverne. Deres generelle lønramme lå et sted mellem 6,9 og 7 procent," siger hun.

Privatlønsværnet afskaffet

Derudover er det lykkedes at få afskaffet privatlønsværnet, som ellers betød, at lønforskellen mellem den private og offentlige sektor konstant øges. Ligesom der blev etableret en lavtlønspulje og en ligelønspulje på henholdsvis 34 millioner og 51 millioner kroner.

"Det er en beskeden start og betyder meget små

Kommuner	Anciennitet	Lønstigning/ kr. pr. md.	Pensionsstigning/ kr. pr. md.
Teknisk servicemedarbejder	trin 19*	1.620	334

Regioner			
Ambulancebehandler	trin 30	2.162	231

* Fritvalg medregnet.

Obs: Beregningerne er gennemsnitlige og lavet ud fra en 37-timers arbejdsuge i løngruppe 2. Hvis du er på deltid, er lønstigningen tilsvarende mindre. Tallene er 2018-tal. Beregningerne er lavet på udvalgte faggrupper. Har du spørgsmål til, hvad de nye overenskomster kommer til at betyde for dig og din faggruppe, kontakt da din tillidsrepræsentant eller FOA-afdeling.

Kilde: FOA Overenskomst/kr.dk

beløb for den enkelte, men vi fik taget hul på diskussionen, og det er afgørende. Også for fremtiden," siger Mona Striib.

Formanden er slet ikke i tvivl om medlemmernes afgørende rolle i overenskomstforhandlingerne.

"Medlemmernes store opbakning havde betydning for, at vi nåede så langt, som vi gjorde." ★

misch@foa.dk

 Læs mere
fagbladetfoa.dk/løn

Så meget stiger Martin og Renes løn

Det kan være svært at gennemskue, hvad de nye overenskomster indebærer. Derfor har vi talt med to FOA-medlemmer om, hvad det betyder for dem og fået beregnet deres løn.

Af Malin Schmidt og Ida Østerlund Brænder ★ foto: Heidi Lundsgaard og Jørgen True

“Vi har fået pæne lønstigninger”

Martin Langemose, beredskabsassistent i Fredericia

2.168 kroner ekstra om måneden i løn. Så meget kan beredskabsassistent i Fredericia Kommune **Martin Langemose** se frem til hver måned, når de overenskomstforhandlede lønstigninger er fuldt indfaset i 2020. I samme periode stiger hans pension med 468 kroner om måneden.

“Vi har fået pæne lønstigninger,” siger Martin Langemose, der er på løntrin 29 og kommer til at stige fra 31.620 til 33.788 kroner om måneden. Alligevel var det ikke lønnen, Martin Langemose gik mest op i under overenskomstforhandlingerne.

“Der var lagt op til, at vi skulle kunne tage flere døgnvagter pr. år. Det ville betyde, at der var endnu flere dage,

hvor jeg ikke ville være hjemme hos familien og hverken kunne se mine børn eller min kone,” siger han og forklarer, at der er forskel på at være væk fra hjemmet 85 gange om året og på at være det 100 gange.

“Det er helt klart det, jeg er mest tilfreds med: At man har holdt fast i antallet af døgnvagter. Det var en stor diskussion her i Fredericia.” Når det gælder løn, undrer Martin Lan-

Beredskabsassistent Martin Langemose er lettet over, at oplægget om flere **døgnvagter blev taget af bordet igen** under overenskomstforhandlingerne.

gemose sig over ligelønsdiskussionen.

“Når man slår et slag for ligeløn, så er det lidt mærkeligt, at man med sosu’ernes rekrutteringspulje har øget løngabet mellem os

og social- og sundhedsassistenterne. Altså er mandefag dårligere lønnet end kvindefag i det her tilfælde. Det er ikke ligeløn i min verden.” ★

msch@foa.dk

“Man kan godt føle sig lidt røvrendt af de uorganiserede”

Rene Møller, teknisk servicemedarbejder hos Center for Omsorg og Sundhed i Herlev

Rene Møller er teknisk servicemedarbejder og laver, som han selv kalder det, 'alt mellem himmel og jord', på sit arbejde hos Center for Omsorg og Sundhed i Herlev.

Han arbejder fuld tid og kommer til at stige 1.924 kroner om måneden i løn og med 407 kroner i pension hver måned, når overenskomstforligenes lønstigninger er fuldt indfaset i 2020.

“Lønstigningen er god

nok,” siger Rene Møller, der er tilfreds med, at hans løn stiger fra 28.065 kroner om måneden til 29.989 kroner.

Overenskomstforhandlingerne, mener han, har tydeliggjort forskellen mellem de organiserede og de uorganiserede på arbejdspladserne. Og den forskel måtte gerne blive endnu klarere, også når det gælder resultaterne.

“Jeg ville ønske, at vi kunne forhandle os frem til noget, som de uorganiserede

Teknisk servicemedarbejder Rene Møller er tilfreds med lønstigningen, men **ville ønske, at ikke alle fik del i de gode resultater.**

ikke fik del i,” siger han og nævner for eksempel en sundhedsforsikring.

“Det kunne også være en bedre fritvalgsordning, som var organisationsbestemt. For man kan godt føle sig lidt røvrendt af de uorganiserede og dem, som bare melder sig ind i forbundet under forhandlingerne og melder sig ud bagefter,” siger Rene Møller. ★

msch@foa.dk

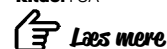
OK18
teknik-service

5 OK18-resultater

- Alle offentligt ansatte får lønstigninger. I kommunerne ligger de generelle lønstigninger på 6,82 procent, i regionerne er de på 6,81, og i staten er de på 6,2 procent. Den generelle lønramme er på 8,1 procent.
- Redderelevers lønforløb får et mærkbart løft. Især voksne elever, der er fyldt 25 år. De kan se frem til en månedlig lønstigning på 2.400 kroner fra april 2019.
- Vagtpersonale kan se frem til at starte på løntrin 19 i stedet for på løntrin 18.
- Svømmebadsassistenter får en aftale om grundløn, så snart uddannelsen bliver permanent godkendt af Undervisningsministeriet. Det har Teknik- og Servicesektoren kæmpet for i mange år.
- Det er besluttet, at de 0,35 procent fra organisationspuljen fordeles ligeligt til alle ansatte på overenskomsten. Det betyder, at forudsat, at reguleringsordningen indføres som forhandlet, står medlemmerne i Teknik- og Servicesektoren til en generel lønstigning på 6,82 plus 0,35 procent.

Kilde: FOA

foa.dk/ok18-resultat

KÆRE MEDARBEJDERE OG LEDERE I DEN OFFENTLIGE SEKTOR

I yder hver dag en stor og vigtig indsats. Uden jer, ingen velfærd.

Men noget er galt. For det er som om, at tiden og pengene forsvinder i for meget papirarbejde.

Jeg er bange for, at det slår skår af arbejdsglæden? Samtidig er vilkårene blevet sværere. Der er sparet meget. Omstruktureret igen og igen.

Det ærgrer mig, når den offentlige sektor omtales som en økonomisk byrde. Den er alt andet end det. Den offentlige sektor i Danmark har været med til at skabe forudsætningen for et af verdens mest frie og lige lande. Og tak for det!

Mange politikere har i årevis talt om at gøre op med bureaukratiet. Er det ikke på tide, at vi gør noget ved det?

Hvis Socialdemokratiet får danskernes opbakning til at danne regering efter næste valg, vil vi lede den offentlige sektor på en ny måde.

På **socialdemokratiet.dk** kan du læse hele vores udspil. Noget af det, vi foreslår, er blandt andet:

Få mål. Der er alt for mange krav om dokumentation. Det vil vi gøre op med ved kun at tillade nogle få, overordnede mål. Og vi forpligter os på at droppe unødvendig kontrol. Der er brug for langt mere tillid til, at man lokalt finder de rigtige løsninger.

Gevinster skal gavne lokalt. Hvis medarbejdere eller ledere kan løse en opgave både klogere og billigere, er det kun rimeligt, at de beholder en del af gevinsten i den enkelte børnehave, skole eller plejehjem. Så vi får bedre velfærd for pengene.

Flerårige budgetter. For at I bedre kan koncentrere jer om den forebyggende og langvarige indsats, er der behov for at tænke længere end et års budget. Det siger sig selv, at budgetter skal overholdes – men det skal være muligt at se menneskers udvikling for mere end et år ad gangen.

Kort sagt: Mere frihed. Til den enkelte medarbejder og den enkelte institution. Og mindre indblanding – fra kortsigtet styring og evige krav om dokumentation. Vi tror på, at tillid til jeres indsats gør velfærden bedre.

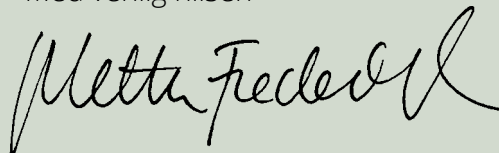
De steder, hvor vores forslag ikke passer ind – så lad være. Der er stor forskel på at drive en børnehave eller et sygehus. Noget passer måske et sted, mens det ikke giver mening et andet sted.

Derfor er vores forslag også en invitation til, at vi sammen udvikler den offentlige sektor. Vi bilder os ikke ind, at vi har alle svarene. Og det bliver ikke nemt at gennemføre i praksis. Der bliver brug for samarbejde og dialog.

Mest af alt får vi brug for jeres hjælp.

Vi håber, I vil være med.

Med venlig hilsen

Mette Frederiksen
Formand for Socialdemokratiet

SOCIALDEMOKRATIET

LÆS MERE PÅ SOCIALDEMOKRATIET.DK

34 private botilbud lukket på 4 år

34 private botilbud er efter afgørelse fra Socialtilsynet lukket på grund af **svigt, dårlig ledelse og manglende faglighed**. Det fremgår af et svar fra børne- og socialminister Mai Mercado (K) til Folketingets social- og børneudvalg. I begrundelserne for lukningerne er botilbuddene anonymiseret.

.....
Af Anders Ejbye-Ernst

Tilbuddet overholdt ikke sin godkendelse. Der blev indskrevet borgere, som ikke tilhørte målgruppen. Tilbuddet skjulte borgere for tilsynet.

.....
SOCIALTILSYN MIDT

Tilbuddet overholdt ikke sin godkendelse, men indskrev misbrugere og psykisk syge i stedet for voldsramte kvinder. Beboerne blev rekrutteret i borgernes lokalområde. Sundhedsmæssig risiko for de indskrevne borgere.

.....
SOCIALTILSYN MIDT

Det er i afgørelsen blandt andet vægtet, at der ikke kontinuerligt har været ansat medarbejdere med relevant uddannelse eller erfaringsmæssig baggrund ud over leder af tilbuddet. Dette har for borgerne betydet, at der ikke har været en stabil og ensartet pædagogisk indsats.

.....
SOCIALTILSYN HOVEDSTADEN

Lederen sikrede ikke, at der ikke blev anvendt offentlige midler til privat forbrug. Opholdstakster blev anvendt til forhold, der var tilbuddet uvedkommende.

.....
SOCIALTILSYN MIDT

Tilbuddet benyttede bygninger, som ikke havde den fornødne godkendelse (...). Tilbuddet misinformerede handlekom-muner og skjulte bevidst borgere.

.....
SOCIALTILSYN MIDT

Tilbuddet har ingen fysiske rammer, og tilbuddets øverste ledelse (bestyrelsen) vurderes ikke at være i stand til at varetage tilbuddets ledelse på en kompetent måde.

.....
SOCIALTILSYN ØST

Det vurderes ligeledes, at tilbuddet ikke lever op til temaet, som omhandler selvstændighed og relationer, idet borgerne i meget høj grad aktiveres af tilbuddets medarbejdere og stort set aldrig er sammen med ligestillede.

.....
SOCIALTILSYN ØST

Private botilbud lukker på stribe

Siden 2014 har Socialtilsynet lukket 34 private tilbud. Kun ét offentligt tilbud er lukket i samme periode.
Kravene til private botilbud er for lave, lyder kritikken.

Af Anders Ejbye-Ernst

De seneste fire år har Socialtilsynet truffet afgørelse om at lukke 35 opholdssteder samt bo- og aktivitetstilbud for handicappede og udsatte borgere.

I begrundelserne for lukningen af tilbuddene står der blandt andet, at man et sted 'skjulte borgere for tilsynet'. Et andet tilbud 'indskrev misbrugere og psykisk syge i stedet for voldsramte kvinder', mens et tredje tilbud 'misinformerede handlekommuner og skjulte bevidst borgere'.

Kun ét enkelt af de bosteder, der blev lukket, var et offentligt tilbud. De resterende 34 var private, viser et svar fra børne- og socialminister Mai Mercado (K) til Folketingets social- og børneudvalg.

For let at åbne tilbud

Formanden for Danske Handicaporganisationer, **Thorkild Olesen**, ønsker højere krav til private botilbudsejere.

"Der burde være en certificeringsordning eller noget andet, der dokumenterede, at man faktisk kan noget mere end bare at åbne et tilbud og sælge det på Tilbudsportalen," siger Thorkild Olesen.

Ifølge professor i samfundsøkonomi ved Roskilde Universitet **Bent Greve** kan alle i princippet åbne et privat botilbud og tjene penge på velfærd. Man skal bare sikre, at tilbuddet har det nødvendige faglige personale og lever op til det, de lover på Tilbudsportalen, som er tilbuddets salgsvindue til landets kommuner.

Når velfærd privatiseres, opstår der

uomgængeligt et fokus på at tjene penge hos dem, der sælger ydelserne. Det kan påvirke kvaliteten af den vare, nogle private tilbud leverer til borgerne, pointerer Bent Greve.

Forklaringen på, at så mange private tilbud er blevet lukket de seneste fire år, kan ifølge professoren være indførelsen af Socialtilsynene i 2014. Det har ført til et mere kritisk eftersyn af botilbud og opholdssteder.

"Myndighederne har ikke tidligere lavet den kontrolaktivitet, de skulle, for at sikre, at tilbuddene levede op til den kvalitet, de havde givet løfte om.

Mange har derfor kunnet gå lidt under radaren, og det er derfor, de først bliver lukket nu," siger Bent Greve.

Minister: Samme regler for alle

Fagbladet FOA har sendt en række spørgsmål i sagen til børne- og socialminister Mai Mercado (K). Hun har ikke besvaret spørgsmålene, men sender følgende kommentar via sine pressefolk:

"Der gælder de samme regler for private og offentlige tilbud, og de bliver vurderet efter den samme kvalitetsmodel. Når der er så mange flere private tilbud, der bliver lukket, kan det blandt andet være, fordi den offentlige driftsherre har et andet beredskab i forhold til at lukke tilbuddet selv, inden Socialtilsynet gør det." ★

anee@foa.dk

Bag om ordet

Tilbudsportalen indsamler og udstiller blandt andet oplysninger om tilbud til mennesker med handicap eller et socialt problem. Portalen er et landsdækkende søgeværktøj for kommuner, og alle oplysningerne er godkendt af den tilsynsførende myndighed.

Kilde: Socialstyrelsen

16

af de lukkede tilbud var opholdssteder for børn og unge. De var alle privatejede.

Kilde: Skriftligt svar fra børne- og socialminister Mai Mercado (K) til Folketingets social- og børneudvalg

Flere offentlige end private tilbud

- Alt i alt er der flere offentlige end private botilbud, og inden for begge områder er antallet steget de seneste år.
- Fra 2011 til 2017 er der sket en stigning fra 529 til 853 private tilbud på børne- og voksenområdet placeret under de mest typiske paragraffer under serviceloven.
- I samme periode er antallet af offentlige tilbud gået fra 363 til 1.009.

Kilde: Socialstyrelsen

Anas Salman (tv.) **tog kontakt til tilsynsmyndighederne**, da han gentagne gange fandt sin lillebror, Nasik Salman, låst inde på bostedet Sølyst.

Autist låst inde flere gange

Gentagne gange blev handikappede Nasik Salman efterladt alene bag en låst dør på bostedet Sølyst. Først da **hans bror slog alarm** til myndighederne, stoppede bostedet den ulovlige praksis.

Anders Ejbye-Ernst ★ foto: Esben Salling

Grædende, nøgen og ude af stand til at slippe ud af døren på sit værelse, der var låst udefra. Sådan fandt **Anas Salman** sin autistiske lillebror **Nasik Salman** på bostedet Sølyst, der er en del af den private bostedskæde Habitus og ligger i Faxe Ladeplads på Sjælland.

Indelåsningerne, som myndighederne senere har stemplet ulovlige, har sat dybe spor i 22-årige Nasik, fortæller hans storebror Anas:

“Min lillebror var et meget glad og positivt menneske før indelåsningerne på Sølyst. I dag har han udviklet social angst. Når jeg skal hjem efter besøg, græder han, og nogle gange slår han sig

selv. Det gør ondt helt ind i mit hjerte, når jeg ser det,” siger Anas Salman.

Han taler på Nasiks vegne, da lillebroren ikke har noget sprog og kun kan udtrykke sig gennem lyde og kropssprog.

Ulovlige indelåsninger fortsatte

Det var på et af Anas’ ugentlige besøg på Sølyst i foråret 2017, at han første gang opdagede, at personalet havde låst lillebroren inde.

“Jeg banker først på min brors dør, men der bliver ikke åbnet. Så kigger jeg ind gennem vinduet og kan se min bror græde og gå rundt nøgen, og der er ikke

nogen pædagog,” siger Anas, der er uddannet jurist.

Til hans frustration fortsatte de ulovlige indelåsninger, på trods af at han havde bedt personalet om at stoppe med det. Fire gange oplevede han, at døren til Nasik var låst.

“Hver gang, jeg påtalte det over for de ansatte, var tilbagemeldingen, ‘jeg er bare vikar, men jeg skal nok sige det videre til ledelsen’. Men jeg fik ikke noget svar, og indelåsningerne fortsatte. Til sidst fik jeg nok og gik til Socialtilsynet,” siger Anas.

Tilsyn: Det er ulovligt

Kort efter Anas tog kontakt til tilsynsmyndighederne, kom Socialtilsyn Hovedstaden på besøg. I tilsynets rapport, som Fagbladet FOA har fået aktindsigt i, forklarer ledelsen, at de blev bekendt med de ulovlige indelåsninger i marts 2017.

Ledelsen oplyser, at de kort efter gav ‘instruktion til alle medarbejdere om, at indelåsning af borgere ikke må ske. Ledelsen er først efter henvendelse fra pårørende blevet opmærksom på, at det fortsat fysisk var muligt at låse døren’, står der i rapporten.

Den forklaring har Anas svært ved at tro på.

“Når ledelsen kendte til den ulovlige indelåsning i marts, undrer det mig, at de ikke dengang fjernede låsen. Det virker usandsynligt, at en gruppe ansatte bag om ryggen på ledelsen er fortsat med at låse min bror inde.”

Anas fortæller, at hans bror i dag har det bedre, efter indelåsningerne er ophørt. Alligevel håber han, at Nasik kan komme til et nyt bosted.

“Mit ønske for min bror er, at han skal flyttes fra Sølyst. Det har vi gjort klart for Københavns Kommune. Forholdet, vi har til Sølyst, føles som et tvangsægteskab, fordi vi ikke kan flytte Nassik derfra og er tvunget til at samarbejde med dem,” siger Anas.

Hos Habitus, som Sølyst hører under, ønsker de kun at svare på skriftlige spørgsmål i sagen. I en mail erkender **Martin Godske**, administrerende direktør i Habitus, at der er sket fejl.

“Det er ikke praksis at låse dørene på vores bosteder, og vores beboere skal kunne gå ind og ud af deres værelser. Der er tidligere sket en menneskelig fejl i 2017, som der nu er rettet op på,” skriver han. ★

anee@foa.dk

Se video med Anas Salman og hans autistiske lillebror Nasik Salman. fagbladetfoa.dk/låst-inde

Min lillebror var et meget glad og positivt menneske før indelåsningerne på Sølyst.

ANAS SALMAN

Tilsyn:

Vi er stærkt kritiske

Af Anders Ejbye-Ernst

Sølyst er langt fra det eneste af Habitus' botilbud, hvor forholdene er problematiske. Det viser aktindsigter, Fagbladet FOA har fået.

Eksempelvis har flere bosteder under bostedskæden Habitus i strid med loven overvåget og låst handikappede beboere inde på deres værelser. På et bosted har en ansat haft et seksuelt forhold til en ung autistist. En anden ansat er ved retten blevet dømt for at spytte på en mindreårig beboer.

Fagbladet FOA har spurgt chefen for Socialtilsyn Hovedstaden, **Mie Andresen**, der fører tilsyn med en række tilbud under Habitus, om tilsynet er kritisk nok.

Hvorfor har de mange svigt ikke ført til påbud eller skærpet tilsyn?

“I november 2017 varsler vi skærpet tilsyn, men som tilsyn er vi nødt til at følge den praksis, der er udstukket fra Ankestyrelsen. Den siger, at vi som tilsyn skal indgå i dialog med tilbuddet og følge op på de kritisable forhold,

inden vi giver et påbud,” siger Mie Andresen, chef for Socialtilsyn Hovedstaden.

Kort efter varslingen om skærpet tilsyn fremsendte Habitus en række handleplaner til at løse problemerne. Dermed indgik tilbuddet ‘i dialog’. Det fik varslingen til at falde bort.

Tilsynet skal derfor på nye besøg for at se, om handleplanerne er fulgt i praksis, før de kan sætte stedet under skærpet tilsyn.

Tager reglerne ikke mere hensyn til virksomheden end de udsatte borgere, hvis man bare kan sende nogle handleplaner til tilsynet og så undgå skærpet tilsyn eller påbud?

“Jo, det kan du sige. Men det er jo praksis hos Ankestyrelsen, og det er noget, vi har gjort Ankestyrelsen opmærksom på, at når tilbuddet fremsender handleplaner på det, vi har fundet kritisabelt, er det meget svært at give et skærpet tilsyn eller påbud.” ★

anee@foa.dk

Profit på velfærd

Fagbladet FOA afdækker i en artikelserie, hvordan en række private bosteder svigter psykisk sårbare børn, unge og voksne, samtidig med at de tjener mange penge på det. Private bosteder modtager hvert år over to milliarder kroner fra kommunerne, viser tal fra Udbudsvagten. Fagbladet FOA ser på de menneskelige og økonomiske konsekvenser af, at virksomheder skal tjene penge på velfærdsområdet.

fagbladetfoa.dk/profit

Alle skal med i fællesskabet

Overenskomstforhandlingerne er overstået, og når du sidder med fagbladet i hånden, er urafstemningen slut og resultatet kendt. I skrivende stund sidder jeg med håbet om et stort JA til resultatet.

Vi var tæt på at komme i en storkonflikt, og mange var ved at komme i en alvorlig klemme. Derfor er det tydeligt, at vi skal sørge for, at kolleger, der ikke er organiseret i den fagforening, som forhandler overenskomst, kommer med i fællesskabet. Budskabet er klart: Når du ikke er en del af fællesskabet, er du heller ikke en del af løsningen. Vi står langt stærkere, når alle er en del af fællesskabet.

Da vi forberedte konflikten, blev det pinligt tydeligt, at der flere steder ikke er nok fast personale til at bemande et nødberedskab. Det er grotesk.

deltid, og alt for mange vælger selv deltid, fordi arbejdet tilrettelægges, så belastningen og arbejdstempoet er for hårdt til fuldtid. Desuden er der alt for mange løstansatte vikarer med meget få timetal – helt ned til 0 timers ansættelsesbreve. Det skal vi have ændret.

I den kommende tid vil FOAs hovedbestyrelse vurdere behovet for indsatser. Vi er allerede i gang med de igangværende budgetforhandlinger med kommuner og regioner. Det er her, det skal sikres, at det økonomiske fundament er til stede, så ansatte behandles anstændigt i arbejdslivet.

Tag del i de lokale diskussioner om budgetterne, sig fra og gør det højt og fagligt, så FOAs stemmer høres over det ganske land. Med ønsket om en rigtig god sommer. Og endnu et stort tak for engagementet under OK18-forhandlingerne. ★

[kort sagt]

Nu gælder det om at fokusere på ordentlige ansættelsesvilkår, flere hænder, uddannelse og bedre arbejdsmiljø.

Nu sætter vi alle sejl til for at fokusere på ordentlige ansættelsesvilkår, flere hænder, uddannelse og bedre arbejdsmiljø. Da vi forberedte konflikten, blev det pinligt tydeligt, at der flere steder ikke er nok fast personale til at bemande et nødberedskab. Det er grotesk, at den daglige bemanning er mindre end et nødberedskab.

Ligeledes er situationen omkring ansættelsesvilkår påtrængende.

Alt for mange arbejder på tvungen

Mona Striib

Sendt til redaktionen

Serviceassistenterne skal anerkendes

9. maj 2018

Serviceassistenter skal anerkendes mere for, hvad vi kan, og hvilken forskel det gør med rengjorte senge og operationsstuer, hvor der er afsat ressourcer til, at den hygiejniske standard er i top. Det nedsætter risikoen for infektioner. Alt sammen til fordel for patienterne, sygehusvæsenet og ikke mindst for at højne arbejdsglæden og den faglige identitet.

Bo Bergstrøm

Facebook

Arbejdsglæde er ...

8. maj 2018

At se glæden i mine borgeres øjne ved at hjælpe dem med det, de ikke selv kan. Og ved at være der for dem, når de har allermost brug for det.

Nicoline Charlotte Grim

Facebook

Bosteder skal have mere personale

7. maj 2018

Der skal mere personale på bostederne, selvfølgelig uddannede og gerne en tværfaglig personalegruppe, der har kompetencerne til at hjælpe beboerne til et meningsfuldt liv. Bosteder skal ikke være et sted, hvor beboerne bare er anbragt. Der skal være fokus på pædagogikken, psykiatrisk pleje og misbrugsproblematikker. Bebo-

Selvom Dennis har gjort det godt i alle de år som flittig og velforberedt formand, så vil jeg gerne ønske tillykke og byde velkommen til Mona som vores nye formand.

PORNTIPA OLSEN

Hvad mener du?

Her bringer vi uddrag af debatten på FOAs Facebook-side.

erne skal føle en værdi og samhørighed på bostedet, som kun kan opnås, hvis der er nok personale. Alt dette ville kunne hjælpe med til at forhindre, at vold opstår.

Inge Laura Jensen

Facebook

Flere penge til lavt- og ligeløn, tak!
1. maj 2018

Pædagogmedhjælpere, dagplejere og pædagogiske assistenter er meget lavtlønnede. Det er ærgerligt, at det kun er småpenge, som er forhandlet til de lavtlønnede og ligeløn. Tvivler på, at det kan mærkes.

Irene Munck

Facebook

Dejligt med en kvindelig formand
30. april 2018

Jeg er altid glad for at se og følge med i, når kvinder

har fået et vigtigt job – både i Danmark og i udlandet. Selvom Dennis har gjort det godt i alle de år som flittig og velforberedt formand, så vil jeg gerne ønske tillykke og byde velkommen til Mona som vores nye formand.

Porntipa Olsen

Facebook

Tak til Dennis
29. april 2018

Jeg synes, Dennis Kristensen har gjort et flot stykke arbejde, og at han har været en rigtig god og sympatisk formand. Har altid været imponeret over den måde, han har taklet pressen på. En venlig mand, som altid har svaret på en anstændig og faglig måde. Håber du vil nyde dit otium, Dennis. Vil glæde mig til at følge vores nye formand.

Birgitte Luplau

Facebook

OK18: Den danske model virker
27. april 2018

Det er fantastisk, at den danske model endnu en gang har vist sig at virke. Det er forhandlinger – ikke 'giv mig alt'. Jeg har selv brugt 12 år i hjemmeplejen, hvor det at kunne komme på toilettet og få sin frokost ikke er en selvfølge. Jeg takker alle forhandlerne, der sikrer mig en overenskomst og ikke et regeringsindgreb.

Dorthe Hokved Jørgensen

Facebook

OK18: Godt gået
26. april 2018

Det var på tide, at én tog taktstokken og sagde: Nok er nok. Endelig nogen, der havde ryggrad til ikke gide at ævle og bævle mere om de samme ting. Selv i en børnehaven kan man finde ud af at dele en pose vingummibamser, men ikke i Forligsen. Så godt gået, Dennis.

Henrik K. Jensen

Bliver I hørt om weekendvagter?

7 ud af 10 af de FOA-medlemmer, der har weekendvagter, synes, at de har lille eller meget lille indflydelse på planlægningen af vagterne.

Tema side 26-33

Skriv

Sig din mening på facebook facebook.com/foadanmark

Ny rekord for Fagbladet FOA

Fagbladet FOA har fået ny rekord på sin Facebook-side. Opslaget om, at forliget på det kommunale område især vil give et lønløft til social- og sundhedsassistenterne nåede ud til over 94.000 personer. Det skal ses i lyset af, at siden 'kun' har cirka 4.500 følgere. Vi er dog glade for hver eneste af jer.

Redaktionen forbeholder sig retten til at forkorte debatindlæg og læserbreve sendt til Fagbladet samt kommentarer på Fagbladet FOA og FOAs Facebook-profil.

BIBLIOTEK

1 Før festen. Det tager sin tid at sætte stole frem til et par hundrede gæster. Derfor går teknisk servicemedarbejder Jan Nyborg Green i gang med at slæbe stole og borde frem allerede ved 15-tiden. Inden længe dukker der dog frivillige op for at hjælpe.

2 Mikrofontjek. "En, to, tre. Hallo?" Mikrofonen og højtaleren skal være klar til velkomsttalen.

[Gratis måltid]

Det er gratis at spise med, og alle er velkomne, når Hillerød Bibliotek byder på fællesspisning. Det sker hver anden onsdag og altid i ulige uger - bortset fra i juni og juli. Man behøver ikke tilmelde sig på forhånd. Fællesspisningen har eksisteret i halvandet år, og der kommer i snit 200 spisende gæster.

 Læs mere

hilbib.dk

4

5

Biblioteket bringer byens borgere sammen

3

Det handler om at få folk til at snakke sammen, når Hillerød Bibliotek hver 14. dag inviterer byens borgere til spisning. Teknisk servicemedarbejder Jan Nyborg Green sørger for alt det praktiske, når hundredvis af sultne mennesker dukker op. **“Vi kommer meget tættere på hinanden, når vi spiser sammen,”** siger han.

Af Jakob Melgaard ★ foto: Jørgen True

3 Velkomme.

Klokken 17.15, kort før der bliver sagt værsgo, byder bibliotekschef Stine Holmstrøm Have folk velkommen fra scenen.

4 Pusterum.

Jan Nyborg Green kan nu holde madpause – sammen med omkring et par hundrede Hillerød-borgere, der er mødt op til fællesspisning.

5 Udenørsservering.

Hillerød Bibliotek arrangerer fællesspisning hver 14. dag året rundt, bortset fra i juni og juli. I de kolde måneder dækkes der op indenfor – i dag er årets første udenørsservering.

6 Chili con carne.

Maden bliver leveret af eleverne fra kokkelinjen på den lokale erhvervsskole, ES-Nord. I dag er der chili con carne og salat på menuen.

7 På fornavn.

Fællesspisningen gør også dagligdagen på biblioteket anderledes for Jan Nyborg Green. Og meget hyggeligere: "Jeg får nogle glade mennesker omkring mig til hverdag: I stedet for 'Undskyld, hr., siger de i stedet Jan, kan du ikke lige ... fordi de kender mig fra fællesspisningen."

8 Tak for mad.

Jan Nyborg Green tørrer sig om munden og tager af bordet. Han nærmer sig sin sidste opgave på en lang arbejdsdag: Oprydningen.

9 På gensyn.

Jan Nyborg Green begynder så småt at pakke borde og stole sammen. Det tager ham omkring tre kvarter. Heldigvis er der stadig frivillige blandt gæsterne, der giver en hånd med.

det virker

Hver måned viser et FOA-medlem et **arbejdsredskab**, som fungerer godt. Fordi det sparer tid, giver et kvalitetsløft eller løser et problem.

Dit værktøj

Har du et stykke værktøj, du gerne vil vise til de øvrige medlemmer i Teknik- og Servicesektoren, så lad os endelig høre. Send en mail til anrt@foa.dk

En smart lille **håndterminal** har forbedret det fysiske **arbejds miljø** for parkeringsvagterne i København.

Slut med at vride nakken af led

Hvordan virker håndterminalen?

Håndterminalen er en mobiltelefon med nogle apps på. Så går vi med kameraet tændt og skanner nummerpladerne. I princippet skanner jeg alle de biler, der holder parkeret for at se, om de også har betalt. Håndterminalen tjekker, om der er betalt for beboer- eller erhvervslicenser. Er der betalt, lyser den grønt, er der ikke, lyser den rødt, og så brummer den, så jeg kan mærke det.

Hvordan kan sådan en lille dims forbedre arbejdsmiljøet?

Før skulle vi have falkøjne for at se på datoerne på hver enkelt licens, her går du bare langs bilerne og sørger for at holde håndterminalen i den rette vinkel. Og fordi den brummer automatisk, skal jeg ikke gå med nakken i en dum stilling for at kigge på displayet hele tiden.

Så kan I også bedre se, hvad I træder i?

Ja! Det er 100 procent sikkert. Vi skal ikke længere stå i rabatten for at se efter i forruden. Og så har der jo været nogle klistrede ildelugtende sager under fødderne, fordi vi rendte rundt i bedene. Og fordi, vi ikke skal ind mellem bilerne, slår vi heller ikke skinnebenet mod anhængerkrogen – sådan nogle kan give nogle grimme slag, hvis man ikke lige ser dem.

melgaard@gmx.net

[cv]

Navn: Henrik Fosdam

Alder: 54 år

Uddannelse: Skindsorterer i minkbranchen

Arbejde: Parkeringsvagt og arbejdsmiljørepræsentant i Center for Parkering, København

Sådan virker håndterminalen

- Håndterminalen skanner nummerpladen
- Slår automatisk op, om der er betalt
- Parkeringsvagten dobbelttjekker nummeret på displayet
- Parkeringsvagten udskriver en parkeringsafgift

Kilde: Parkeringsvagt Henrik Fosdam

5 facts om håndterminalen

- Ruggear RG700
- 5,3 tommers skærm
- 1Ghz dual core processor
- Vandtæt
- Støvafvisende

Kilde: Parkeringsvagt Henrik Fosdam

Af Jakob Melgaard ★ foto: Jørgen True

OK18: Det var tæt på

Kampsange rungede i alle døgnenes timer foran Forligsinstitutionen. Over 10.000 tillidsrepræsentanter var samlet til historiens første fællesmøde for de tre hovedorganisationer (LO, FTF og AC). En euforisk stemning af sammenhold, som skal bruges til andet end en løs formuleret solidaritetspagt om spisepauser og lærernes arbejdstid.

I Teknik- og Servicesektoren forventer vi, at ledelserne i de faglige organisationer lytter til signalet fra tillidsrepræsentanter og medlemmer.

'Nok er nok' blev der sagt – med forskellige begrundelser i arbejdsmiljø, løn og muligheder for at bruge fagligheden, men med et fælles ønske om forandringer.

De faglige organisationer bør derfor sætte fællesskabet og solidariteten i mere faste rammer og med en bredere solidaritet, som tager udgangspunkt i de dårligst lønnede og stillede i vores samfund.

De faglige organisationer bør sætte fællesskabet og solidariteten i mere faste rammer.

tet, væk med pensionskarensen og mere til pensionsindbetalingen. Krav, som vi har hørt mange gange før, og som giver en følelse af at være tvangsindlagt til at se den samme dårlige film igen og igen.

Løsningen for de fleste faggrupper blev en forhøjelse af fritvalgsordningerne, hvor udgangspunktet er, at beløbene gives som løn, hvis den enkelte ikke ønsker at bruge dem til øget pensionsindbetaling. Meget var godt denne gang, og andet kan blive meget bedre næste gang. Vi ser frem til OK21. ★

Reiner Burgwald

Af Reiner Burgwald, sektorformand ★ foto: Jørgen True

[kort sagt]

'Nok er nok', blev der sagt på tværs af faggrupper, der arbejder i det offentlige, under OK18. Det skal der lyttes til.

Kend dine data-rettigheder

EU's nye persondataforordning er trådt i kraft, og det betyder, at du har flere rettigheder over dine data. Som medlem af FOA har du blandt andet ret til at få indsigt i, rettet eller slettet dine data.

Læs mere

foa.dk/persondata

Ansatte skal sikres ved konkurs

Et nyt lovforslag skal sikre, at ansatte i en privat virksomhed – for eksempel et plejefirma – får løn, hvis virksomheden går konkurs. Hidtil har det været et problem at sikre medarbejderne løn, hvis virksomheden inden konkursen er overgået til en offentlig arbejdsgiver. Fremover er det meningen, at Lønmodtagernes Garantifond (LG) skal kunne lægge ud for det, som de ansatte har til gode. Og så vil det efterfølgende blive afklaret, om LG eller den nye arbejdsgiver skal betale.

Kilder: bm.dk og FOA

Sygefraværet falder

Kommunalt fuldtidsansatte havde i gennemsnit 11,7 sygedage i 2017, mens de ansatte i regionerne havde 10,6 sygedage. Det er et samlet fald i sygefravær på 2,6 procent i kommunerne og 2,1 procent i regionerne målt over en femårs periode fra 2013-2017.

Kilde: krl.dk/#/main

Skibe slukker for den sorte røg

Store containerskibe har store skorstene, og de har tidligere givet masser af sort røg – men det skal et forskningsprojekt fra Danmarks Tekniske Universitet (DTU) nu gøre op med. Forskerne bag projektet har udviklet en ny software, der regulerer iltniveauet i skibets motor, når skibet accelererer kraftigt. Teknologien er testet på adskillige skibsmotorer, og den forhindrer dannelse af sort røg og giftige gasser.

Kilde: dtu.dk

50

procent af alle arbejdsulykker bliver aldrig anmeldt. Det skyldes ifølge en undersøgelse fra Arbejdstilsynet blandt andet manglende viden. Videncenter for Arbejdsmiljø skyder nu en kampagne i gang for at sætte fokus på problemet.

Kilde: Videncenter for Arbejdsmiljø

Jyder arbejder trods skavanker

Sjællændere og københavnere er meget bedre til at bruge deres sundhedsforsikring hos pensionsselskabet end jyderne. Det viser en ny undersøgelse, der tyder på, at jyder går på arbejde med småskavanker, mens sjællændere får behandling. Det seneste år har 23,5 procent af nordjyderne gjort brug af deres sundhedsforsikring. I Region Sjælland er tallet 37, og i Region Hovedstaden er tallet 32.

Kilde: tv2lorry.dk

Danmark har færrest langtidsledige

Ingen andre EU-lande er så gode som Danmark til at få borgerne i arbejde. Det viser nye tal fra Danmarks Statistik. Langtidsledigheden er nede på 1,3 procent, hvilket er det laveste herhjemme siden 2009.

Kilde: Ugebrevet A4

1,3

Det virker uigennemtænkt. Det vil ikke blot forringe forholdene for trafikanterne, men også skade fremkommeligheden i byerne.

REINER BURGWARD, SEKTORFORMAND FOR TEKNIK- OG SERVICESEKTOREN I FOA, OM REGERINGENS OG DANSK FOLKEPARTIS NYE PARKERINGSINDGREB.

Brandfolk har ikke øget kræftisiko

Arbejdet med at slukke ildebrande har tidligere fået skyld for at være kræftfremkaldende, men nu viser ny forskning, at brandfolk alligevel ikke har øget risiko for at få kræft. Kræft hos brandfolk kan dog stadig anerkendes som erhvervssygdom, hvis der har været kontakt med asbest, sod og tjæreprodukter i forbindelse med arbejdet.

Kilde: Information.dk

Foto: bornholmslinjen.dk

Brug for flere ansatte på færge

Fremover får Bornholm en ekstra færgafgang i døgnet uden for turistsæsonen – og derfor bliver der brug for flere besætningsmedlemmer. Hidtil har der kun været tre daglige afgange uden for højsæsonen, men fra 1. september vil Bornholmslinjen tilbyde fire. "Det kommer til at betyde, at vi skal mande op med et ekstra hold om dagen. Og det kommer også til at betyde lidt ekstra ansættelser," siger pr- og kommunikationschef hos Bornholmslinjen Jesper Maack.

Kilde: tv2bornholm.dk

Vil du være med til at løfte arbejdsmiljøet?

Vil du være med til at sikre bedre trivsel, helbred og arbejdsglæde på din arbejdsplads? Så er det måske noget for dig at blive arbejdsmiljørepræsentant. En arbejdsmiljørepræsentant vælges på arbejdspladsen for to år ad gangen og bliver løbende tilbudt kurser, temadage og personlig udvikling af FOA. Bliv klogere på, hvad hvervet som arbejdsmiljørepræsentant indebærer i pjecen 'Bliv arbejdsmiljørepræsentant'.

Læs mere

foa.dk/publikationer

Arne Jørgensen og hans to kolleger **arbejdede mellem 57 og 67 timer** om ugen i halvandet år. Det er et klart brud på Arbejdsdirektivet.

Kæmpe overarbejds-pukkel udløser erstatning

Vejen til erstatning

2004 Ansættelse

Arne Jørgensen ansættes i Sønderborg Kommune som brovagt.

2010 Fyringer

Tre ud af ni mand bliver fyret. De seks tilbageværende brovagter skal udføre de samme arbejdsopgaver som før.

2016 Forhandling

FOA Sønderborg går ind i sagen og forhandler med Sønderborg Kommune om den høje ugentlige arbejdstid og den manglende bemanding.

2018 Forlig

Kommunen indgår i februar forlig med FOA, da Arbejdstidsdirektivet er overtrådt. Brovagterne får hver en ekstra høj godtgørelse på 50.000 kroner, da der er skærpende omstændigheder i sagen på grund af det høje antal overarbejdstimer og den lange periode, det har fundet sted i.

Brovagterne i Sønderborg er vant til at have travlt. De er også vant til at være fleksible døgnet rundt med at betjene de to klapbroer Kong Chr. X's Bro i Sønderborg og den nærliggende Egersundbro, så både lastfartøjer og sejlåde kan passere broerne uhindret dag og nat.

Men tilbage i 2010 starter en ekstra travl og turbulent periode, som kulminerer flere år senere med en ugentlig gennemsnitlig arbejdstid på 57-67 timer gennem halvandet år for **Arne Jørgensen** og to af hans kolleger.

“Tilbage i 2010 fyrer kommunen tre ud af ni ansatte i forventning om, at begge broer automatiseres. Men det bliver kun aktuelt for den ene bro, så vi ender med at have de samme arbejdsopgaver, men med stærkt beskåret bemanding,” fortæller Arne Jørgensen.

Ægteskabet ryger

De seks brovagter knokler med at nå de opgaver, der tidligere er blevet varetaget af ni ansatte. Arne Jørgensen har ansvaret for at lægge vagtplaner for sig selv og kollegerne, og det kniber voldsomt med at få familie- og arbejdsliv til at hænge sammen, når overarbejdet hele tiden står i kø på grund af underbemanding.

I 2011 bliver han skilt fra sin kone, og han vil ikke afvise, at de lange arbejdsuger har været med til at koste ham ægteskabet. Også kollegerne oplever problemer med privatlivet – to af dem bliver skilt ligesom Arne.

Vant til at tage sagen i egen hånd

“De vagtplaner, jeg lægger, ser rigtige ud på papiret, men reelt er vi ikke mandskab nok til at dække alle timerne ind,” siger Arne Jørgensen.

Alligevel får brovagterne tingene til at fungere. Blandt andet ved at nogle af dem tager længere vagter end i en normal arbejdsuge.

“Vi er navigatøruddannede og sejlere, så vi er vant til at løse problemer – ligesom en kaptajn ville gøre på et skib ude på søen. Her kommer der jo heller ikke lige nogen forbi og hjælper,” siger Arne Jørgensen.

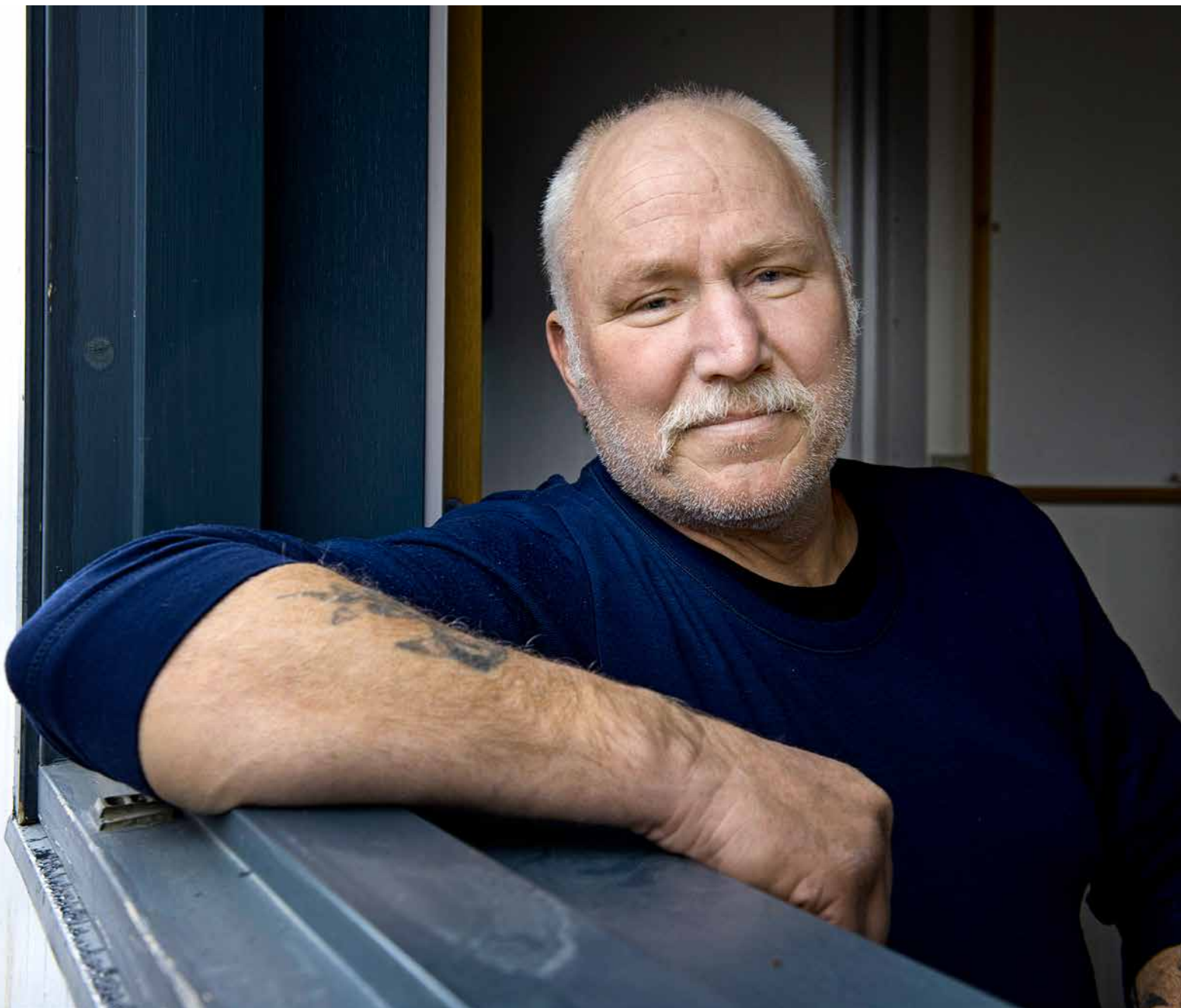
Gennem årene har brovagterne kontakt til ledelsen for at få arbejdsopgaverne fordelt på flere hænder, så den ugentlige arbejdstid kommer ned. Men selvom der eksempelvis rykkes rundt på beman-

dingen, er det ikke nok til at fjerne overarbejdet i det lange løb.

“De vagtplaner, jeg lægger, ser rigtige ud på papiret, men reelt er vi ikke mandskab nok til at dække alle timerne ind.”

ARNE JØRGENSEN, BROVAGT

Godtgørelse til alle

Fra 2014 og frem til april 2016 er Arne Jørgensen og to af hans kolleger arbejdsmæssig helt oppe i det røde felt. I den periode er deres gennemsnitlige ugentlige arbejdstid mellem 57 og 67 timer.

Derfor aftaler de, at tillidsrepræsentanten skal tage sagen op med FOA og mødes med kommunen om vagtplanerne.

Efter en række møder ender sagen med, at Sønderborg Kommune og FOA indgår

Arne Jørgensen har fundet nyt arbejde på Sjælland. Hvis han skulle gøre noget om fra tiden som brovagt, ville han holde sig til en 37-timers arbejdsuge og **lade det være op til ledelsen at få bemandet vagterne.**

forlig, da kommunen har overtrådt 48-timers reglen i Arbejdstidsdirektivet. De tre brovagter får hver en godtgørelse på 50.000 kroner.

Beredskabschef i Sønderborg Kommune Bjarne Neermann erkender i en mail over for Fagbladet FOA, at brovagten har været underbemandet i en periode. Siden har kommunen arbejdet på at løse problemerne, blandt andet ved at ansætte flere medarbejdere. ★

linh@foa.dk

[bag om ordet] 48-timers reglen

I Arbejdstidsdirektivet fastlægges det, at den gennemsnitlige arbejdstid ikke må overstige 48 timer om ugen indenfor en periode på fire måneder – inklusiv overarbejde. Hvis det sker, er 48-timers reglen overtrådt. Det er altid arbejdsgiverens ansvar at sørge for, at reglerne om arbejdstid overholdes – også selvom lønmodtageren har bedt om overarbejdet.

foto: Joachim Rode

Mona Striib var kun **18 år, da hun første gang blev valgt** som tillidsrepræsentant. Dengang for de ufaglærte på DanFoss i Kolding. I dag er hun 57 år og glæder sig til at repræsentere alle FOAs medlemmer.

FOAs nye formand: Jeg vil ikke være en enmandshær

Fællesskab, inddragelse og social indignation er noget af det, der er allervigtigst for Mona Striib, der er ny formand for FOA.

Af Mette Boysen ★ foto: Jørgen True

Mona Striib var forberedt på, at det ville blive et tæt formandsvalg tilbage i april. Det fik hun ret i. Med 319 stemmer vandt hun over modkandidaten Nanna Højlund, der fik 271 stemmer. Dermed blev Mona Striib efter 14 år som næstformand den første kvindelige formand for FOA.

Mona Striib ved også nogenlunde, hvem der har stemt på hende. Og hun tænker over, hvordan hun skal håndtere og vinde dem, der foretrak en anden formand.

På samme vis tænker hun også

over, at hun ikke vil være en formand, der går enegang. For hende er fællesskabet det vigtigste. Som formand vil hun gøre plads til andre stemmer end sin egen.

Flere skal på banen

Hun er meget bevidst om, at hun på den måde kommer til at adskille sig fra den foregående formand, Dennis Kristensen. Blandt skal man ikke forvente at se hende lige så meget i medierne, som han har været.

“Det er ikke, fordi jeg ikke er parat.

For det er jeg. Men i de tilfælde, hvor andre FOA-politikere ved mere om emnet end jeg, vil det være dem, der tager debatten i medierne,” siger hun.

For hende er det vigtigt, at det fælles fodslag kan mærkes hele vejen ude i landet og blandt alle FOAs faggrupper.

“Vi skal have fællesskabet i spil. Og det gør vi ikke ved at være en enmandshær. Vi skal have mange politikere i FOAs forbundshus og lokalafdelinger, der kan noget. Vi skal have tillidsrepræsentanter ude på arbejdspladserne, der kan noget.”

Henover foråret blev det til **mange og lange dage og nætter** i Forligsinstitutionen i København, før overenskomsterne endelig kom i hus.

319. Så mange stemmer fik Mona Striib og blev dermed valgt som ny formand for FOA på den ekstraordinære kongres 25. april.

Bunkevis af lykønskninger

Siden valget i slutningen af april har Mona Striib været fuldt beskæftiget med de mange nye formandsopgaver. Men indimellem er der også blevet tid til at læse og glæde sig over de bunkevis af lykønskninger, hun har fået.

Selvom hun ikke har haft tid til at svare alle, betyder de alle meget. En sms fra hendes svigersøn, som tikkede ind umiddelbart efter valget, betyder stadig noget helt særligt for hende.

“Fru Formand,” læser hun højt og griner. “Hvor er det bare stærkt gået. FOAs medlemmer har i dag foretaget et korrekt og stærkt valg. For nutiden og også for fremtiden. Man skal lede længe efter en stærkere og mere kompetent person til at lede en fagforening. Dine evner fagligt og vigtigst af alt menneskeligt er beundringsværdige. Jeg glæder mig enormt meget på dine vegne og glæder mig på mine

børns vegne over, at de har så elskværdig og stærk en mormor, de skal vokse op med og se op til. Mange gange tillykke.”

Medmenneskelighed betyder meget

Hun siger, at beskeden næsten gav hende tårer i øjnene. Og hun er glad for, at han nævnte det med at være menneskelig. For det betyder meget for hende.

“Det sociale område og det, der handler om, at vi behandler folk anstændigt, vil kunne mærkes i de sager, jeg vil have fokus på som formand,” siger hun.

Som formand bliver Mona Striib flankeret af Thomas Enghausen på næstformandsposten. Han stillede op som eneste kandidat og blev valgt tidligere på måneden. Begge er på valg igen til november 2019, hvor næste ordinære kongres finder sted. ★

mebo@foa.dk

Blå bog

- 57-årige Mona Striibs faglige karriere begyndte, da hun som 18-årig blev tillidsrepræsentant for de ufaglærte på Danfoss i Kolding.
- Efter Danfoss og et par år i byggebranchen, som hun måtte afbryde, da hun ventede sit mellemste barn, blev hun hjemmehjælper ligesom sin mor. Først på et plejehjem, bagefter i hjemmeplejen. Derfra gik det stærkt.
- Hun blev tillidsmand i Husligt Arbejder Forbund i Kolding, herefter lokalformand, og da Husligt Arbejder Forbund fusionerede med FOA, blev Mona Striib næstformand, siden formand i FOA Kolding.
- I 2004 kom hun til København som næstformand i FOA.
- 25. april 2018 blev hun valgt som formand for FOA.
- I sin fritid holder hun af at samle familie og venner til mad og bål i haven.
- Mona Striib bor i Frederikssund, har tre voksne børn og tre børnebørn.

Vi skal have tillidsrepræsentanter ude på arbejdspladserne, der kan noget.

MONA STRIIB, FORMAND

7 ud af 10 mangler indflydelse på weekendvagter

Et flertal af FOAs medlemmer med weekendarbejde **oplever ikke at være med i planlægningen af egne vagter**. Det til trods for at indflydelse skaber mere trivsel hos ansatte.

Af Sisse Nedergaard Jensen

Kun hver fjerde af de FOA-medlemmer, der har weekendarbejde, har stor eller meget stor indflydelse på planlægningen af weekendvagterne. Flertallet, nemlig 7 ud af 10, oplever at have lidt eller meget lidt at skulle have sagt i forhold til, hvordan vagterne bliver fordelt. Det viser en ny undersøgelse blandt FOAs medlemmer.

Tallene forbavser arbejdsmiljøforsker **Karen Albertsen**, da undersøgelser netop peger på, at indflydelse på egen arbejdstid er vigtig for medarbejdernes trivsel og helbred.

“Det kan blandt andet give en bedre restitution, og de ansatte får færre stresssymptomer som hovedpine og hjertebanken. Desuden kan øget indflydelse give en bedre balance mellem arbejde og privatliv,” siger Karen Albertsen, der er ansat i konsulentfirmaet TeamArbejdsliv.

Af medlemsundersøgelsen fremgår, at jo mindre indflydelse man har på planlægningen af, hvilke weekender man skal arbejde, jo mere synes man, at weekendarbejde går ud over familien. Desuden er der en større andel af disse medlemmer, der overvejer at skifte job.

Arbejder for større indflydelse

Helena Mikkelsen, forbundssekretær i FOA, mener, at planlægningen af arbejdet mange steder er for rigtigt med faste rytmer, der er bestemt af arbejdsgiver. Det forsøger FOA at gøre noget ved, siger hun.

“Vi arbejder på at dygtiggøre de tillidsvalgte, der sidder i MED-udvalg, så de i højere grad bliver hørt og får konsekvenser af besparelser frem i lyset. De skal desuden klædes bedre på til at dokumentere arbejdsforhold og argumentere for, hvorfor medarbejderne skal inddrages i planlægningen af deres arbejdstid,” siger Helena Mikkelsen. ★

sissenj1@gmail.com

43

procent af FOAs medlemmer arbejder cirka hver anden weekend. Ud af dem ville 64 procent ønske, at de havde færre weekendvagter.

Kilde: Medlemsundersøgelse om weekendarbejde, april 2018, 4.122 deltog

[bag om ordet]

MED står for medindflydelse og medbestemmelse og er udvalg med repræsentanter fra både arbejdsgiver- og medarbejdersiden. Der er forskellige niveauer i systemet – MED-hovedudvalg er det øverste i kommunen/regionen, og MED-lokaludvalg vedrører den enkelte arbejdsplads. I udvalgene drøftes blandt andet økonomi og arbejdsmiljø.

Læs mere

foa.dk/MED

Social- og sundhedsassistent Maja Rasmussen (tv.) og hendes kolleger lægger ofte gule sedler til vagtplanlægger Charlotte Søbye med ønsker til fridage og vagtbytte. Ofte lykkes det at imødekomme ønskerne.

Her går pus

12-timers vagter i weekenderne og fleksibilitet i forhold til at bytte vagter betyder, at halvdelen af medarbejderne på Plejecenter Thurøhus **kun arbejder hver tredje weekend.**

Af Sofie Janerka ★ foto: Heidi Lundsgaard

Læs videre på næste side →

lespillet – næsten altid – op

tema weekendarbejde

Sådan gjorde de på Thurøhus

- De ansatte kunne vælge, hvordan de ville arbejde, og det har vist sig, at det fungerer bedst, hvis dagvagterne har en 12-timers vagt og en på seks, mens aftenvagterne typisk har 9 timer både lørdag og søndag.
- Nattevagterne har vagt fra 19-06 én dag og almindelig vagt fra 23-07 den anden.
- Efter nedskæringer har nogle af aftenvagterne efter eget ønske fået ændret deres vagtplan tilbage til en 5-2-ordning, så de igen arbejder hver anden weekend mod at have fem fridage i træk.
- I dag arbejder cirka halvdelen hver anden weekend, og den anden halvdel hver tredje.

Kilde: Vagtplanlægger Charlotte Søbye og leder Pia Silo, Plejecenter Thurøhus

Vagtplanlægger Charlotte Søbye har været med til at indføre 12-timers vagter på Plejecenter Thurøhus for at **skabe en større fleksibilitet**.

→ Her går puslespillet – næsten altid – op

Gule post-it-sedler og små notater fylder ved vagtplanlægger **Charlotte Søbyes** kontorbord. De 25 faste kolleger på Plejecenter Thurøhus i Svendborg lægger beskeder til Charlotte om, hvornår de har behov for fri eller ændringer i vagtplanen.

Indimellem lægger de også en pose Matador Mix, fordi de tænker, at det må være et forfærdeligt job at få det hele til at passe. Men sådan har Charlotte, der er uddannet social- og sundhedshjælper, det ikke.

“Jeg er ret vild med at få det hele til at gå op, så alle – eller næsten alle – får deres ønsker opfyldt. Var jeg ikke blevet sosu-hjælper, var jeg nok blevet revisor,” griner hun.

For 10 år siden, da Charlotte Søbye arbejdede som fast dagvagt på Thurøhus, fik hun og et par kolleger en idé: Hvis man rykkede rundt på vagterne og tog nogle længere vagter i weekendene, kunne kollegerne nøjes med at arbejde hver tredje weekend.

Flertal sagde ja til lange vagter

Efter en snak med leder af plejecentret

Pia Silo lavede Charlotte et stort puslespil med vagter på mellem seks og 12 timer og indkaldte personalet til et fællesmøde. Flertallet var med på at afprøve planen med weekendvagt hver tredje uge mod lange weekendvagter.

“Vi mistede én eller to medarbejdere, da vi skiftede. Men de fleste er glade for det, og beboerne også, fordi vi har et flydende overlap i weekenden, så beboerne ikke oplever store vagtskifter. Det giver en større fleksibilitet,” fortæller Pia Silo.

Weekendarbejdet er hyggeligt

Maja Rasmussen er social- og sundhedsassistent og tillidsrepræsentant på Thurøhus. Hun har tre børn på 10, 12 og 19 år og er glad for kun at arbejde hver tredje weekend, så hun kan være sammen med familien de fleste weekender.

“En 12-timers vagt er lang, men weekenden er alligevel brugt på arbejde. Og så synes jeg, at de lange vagter giver flere gode ting. I løbet af et

seks-ugers vagtrul når jeg at arbejde sammen med alle mine kolleger. Både dag-, aften- og nattevagter. Vi kender derfor hinanden og hinandens arbejdsopgaver bedre. De lange vagter gør også, at der er en større fleksibilitet på dagen. Det er lettere at tage på tur, når vi ikke er afhængige af vagtskiftet klokken 15,” siger Maja Rasmussen.

Hun giver Charlotte Søbyes vagtplanssnilde en stor del af æren for, at det fungerer så godt.

“Jeg har næsten aldrig oplevet, at jeg ikke kunne få rykket vagter rundt ved behov. Men når jeg kun har vagt hver tredje weekend, er det også lettere at tage en vagt for en kollega. Så vi er generelt gode til at hjælpe hinanden og tage over, så vi alle kan få vores ønsker opfyldt,” siger hun. ★

sofie@sojamedia.dk

Jeg er ret vild med at få det hele til at gå op, så alle – eller næsten alle – får deres ønsker opfyldt.

CHARLOTTE SØBYE

“Skal du nu på arbejde igen, mor?”

Det kan være **svært at finde balancen** i weekendarbejde, familiesamvær og socialt liv for omsorgsmedhjælper Iben Michelsen. Særligt fordi hun arbejder om natten.

Af Sisse Nedergaard Jensen ★ foto: Niels Åge Skovbo

Omsorgsmedhjælper Iben Michelsen synes, at weekendarbejde går ud over familielivet, da både hun og hendes mand har skiftende arbejdstider. Det giver indimellem **dårlig samvittighed** over for deres syvårige søn.

Med en syvårig søn og to forældre, der begge arbejder i weekenderne, er det besværligt at få familielivet til at hænge sammen. Det oplever omsorgsmedhjælper **Iben Michelsen**, der arbejder som nattevagt hver tredje weekend på bostedet Fabos i Odder.

“Når min søn har fri fra skole, tager jeg på arbejde. Det giver dårlig samvittighed, når han siger: “Åh, skal du nu på arbejde igen, mor?” siger Iben Michelsen.

Hendes mand arbejder hver anden weekend som socialpædagog. Hver sjette weekend ramler det derfor sammen, så både Iben og manden skal på arbejde. Hun om natten, han om dagen.

“Vores søn må hives ud af sengen tidligt lørdag morgen for at komme med far på arbejde, hvor jeg så kan hente ham, når jeg får fri 8.30. Han bliver mere touchy, fordi det hele skal køre efter en klokkestreng,” fortæller Iben Michelsen.

Træt med træt på

Hun har tidligere haft weekendarbejde i dag- og aften timerne, hvor det fungerede nogenlunde. Men arbejdet om natten er en stor belastning. Både i forhold til hendes velvære og i forhold til livet med familien.

“Når jeg har arbejdet om natten, skal jeg sove om dagen. Ellers er jeg ikke fem sure sild værd.”

Men hun må udskyde sin søvn efter sine nattevagter i de weekender, hvor hendes mand også arbejder, fordi hun skal passe sønnen derhjemme.

“Jeg er ikke verdens sjoveste mor, når jeg kommer hjem efter natarbejde. Så ligger jeg bare og flader ud på sofaen. Jeg kan godt være sammen med min søn, men jeg har ikke rigtigt energi til at lave noget, fordi jeg er træt med træt på,” siger omsorgsmedhjælperen.

Nogle weekender kan hendes søn være hos en legekammerat, og andre gange lykkes det hendes mand at bytte sin lørdagsvagt væk, så det kun går ud over søndag. Det hjælper. Så kan Iben bedre få sin nødvendige søvn. ★

sissenj1@gmail.com

Kend dine
rettigheder
Side 31

Social- og sundhedsassistent Pernille Østergaard er ærgerlig over at have fået en ekstra weekendvagt hver tredje måned. Hun **ville hellere have 10-timers vagter**, men ifølge hende blev der ikke lyttet til det ønske fra ledelsens side.

32

procent af de medlemmer, der har weekendarbejde, overvejer at skifte job på grund af weekendvagterne, og otte procent har allerede gjort det.

Så mange arbejder mindst en weekend om måneden

- Social- og Sundhedssektoren: 87 %
- Teknik- og Servicesektoren: 38 %
- Kost- og Service-sektoren: 27 %
- Pædagogisk Sektor: 16 %

Fri i hverdage og mere løn

Weekendarbejde betyder fri på hverdage, og det er 63 procent glade for, mens 46 procent er glade for weekendarbejde, fordi det giver mere i løn i form af tillæg.

Familielivet bliver berørt

Weekendarbejde går ud over familielivet, mener 71 % af de medlemmer, der har weekendvagter. Især medlemmer med hjemmeboende børn oplever dette.

Kilde: Medlemsundersøgelse om weekendarbejde, april 2018, 4.122 deltog

“Føles som at arbejde hele tiden”

Tre weekendvagter på fire uger og manglende indflydelse på nyt vagtrul får sosu-assistent Pernille Østergaard til at **overveje sin arbejdssituation**.

Af Sisse Nedergaard Jensen ★ foto: Robert Attermann

I marts 2018 fik social- og sundhedsassistent **Pernille Østergaard** og hendes kolleger på plejecenter Eshuset i Esbjerg ny vagtplan.

Tidligere arbejdede de hver tredje weekend, men med den nye plan fik de pålagt en ekstra weekend. En weekend der gør, at de nu har tre weekendvagter på fire uger hver tredje måned.

“Det føles, som om man arbejder hele tiden. Vores to fridage bliver splittet op

Der er ikke meget tid til fritid. Ikke når man arbejder tre weekender på fire uger.

PERNILLE ØSTERGAARD

på hver side af vagten og er derfor ikke sammenhængende. Jeg føler ikke, jeg når at holde fri, fordi jeg ikke når at restituere,” siger Pernille Østergaard.

Manglende medindflydelse

Den 44-årige social- og sundhedsassistent har haft weekendarbejde, siden hun blev færdiguddannet i 1999. I sine yngre dage valgte hun selv at arbejde hver anden weekend, men denne gang oplevede hun, at hun ikke havde medindflydelse.

“Før den nye vagtplan blev vi bedt om at skrive til vores leder eller planlæggeren, hvis vi havde specielle ønsker. Jeg ønskede ikke at arbejde mere end hver tredje weekend, men fik alligevel pålagt den ekstra weekend,” siger Pernille Østergaard.

Hun forsøgte også at trække på mulighederne i arbejdstidsaftalen.

“Jeg stillede et forslag om længere vagter til de, der havde lyst, så man kunne arbejde i ti-timers vagter og så kun have hver fjerde weekend. Men det blev der heller ikke lyttet til.”

Fagbladet FOA har kontaktet ledelsen på Esehuset, som ikke ønsker at kommentere på den interne dialog om vagtplanen.

Det hænger ikke sammen

Pernille Østergaard forsøger at planlægge sin tid med familie og sine hobbyer ud fra den nye vagtplan. Men det er ikke let, synes hun.

“Der er ikke meget tid til fritid. Ikke når man arbejder tre weekender på fire uger. Det er rigtig træls. Jeg får dårlig samvittighed over for mine børn, og jeg bliver irriteret over, at arbejdet tager så meget af min fritid. Det er noget, der får mig til at overveje, om jeg skal blive i mit fag.” ★

sissenj1@gmail.com

Sådan får du
indflydelse på
din arbejdstid

Side 32-33

Kend dine rettigheder

Der er forskellige arbejdstidsaftaler og overenskomstregler alt efter, om du arbejder på døgn- eller dagområdet.

Af Sisse Nedergaard Jensen

Arbejdstidsregler er minimumsregler, der bestemmer, hvordan du skal arbejde, og disse regler skal arbejdspladsen overholde.

På både dag- og døgnområdet giver arbejdstidsaftalen ledelsen mulighed for at strukturere arbejdet, så ansatte for eksempel har længere vagter og dermed færre arbejdsdage.

Nogle arbejdspladser har lokalaftaler, som kan fordele arbejdet anderledes end beskrevet nedenfor.

Det er dog en ledelsesret at fordele arbejdet, og din arbejdsgiver er derfor ikke forpligtet til at lave lokalaftaler.

Døgnområdet

I arbejdstidsaftalen står, at du minimum skal have to fridøgn om ugen, og de placeres sædvanligvis, så du har samlet fri hver anden weekend.

Arbejdstidsaftalerne inden for ambulance-, brand- og redderområdet er anderledes, og her kører man typisk med 12-timers vagter eller døgnvagter. Ofte kommer arbejdstiden

derfor an på lokalaftalen, og hvordan man har tilrettelagt arbejdet på den enkelte arbejdsplads.

Dagområdet

Overordnet beskriver ingen af overenskomsterne på dagområdet, at du har fri i weekenden. Som ansat på dagområdet arbejder du sædvanligvis efter arbejdspladsens åbningstider, og arbejdspladserne på dette område holder oftest lukket lørdag og søndag. Det betyder, at det også er her, du har fri.

For at være sikker på, hvad der gælder for dig, skal du tjekke din overenskomst eller tale med din tillidsrepræsentant. ★

sissenj1@gmail.com

Kilde: Lis Bjørnstad, faglig konsulent i FOA

 Tjek din overenskomst her

foa.dk/forbund/overenskomster/tjekdinok

Sådan får du indflydelse på din arbejdstid

Af Sisse Nedergaard Jensen ★ illustration: Gitte Skov

1. Hiv fat i din TR, AMR eller leder

Er du utilfreds med din arbejdstid, skal du til en start tage fat i din tillidsrepræsentant eller arbejdsmiljørepræsentant og leder. Hør, om der er mulighed for at indgå en dialog om arbejdstiden. Det er vigtigt, at du gør dem opmærksomme på problematikken, for ellers ved de ikke, at der er et problem.

2. Du behøver ikke have konkrete løsninger

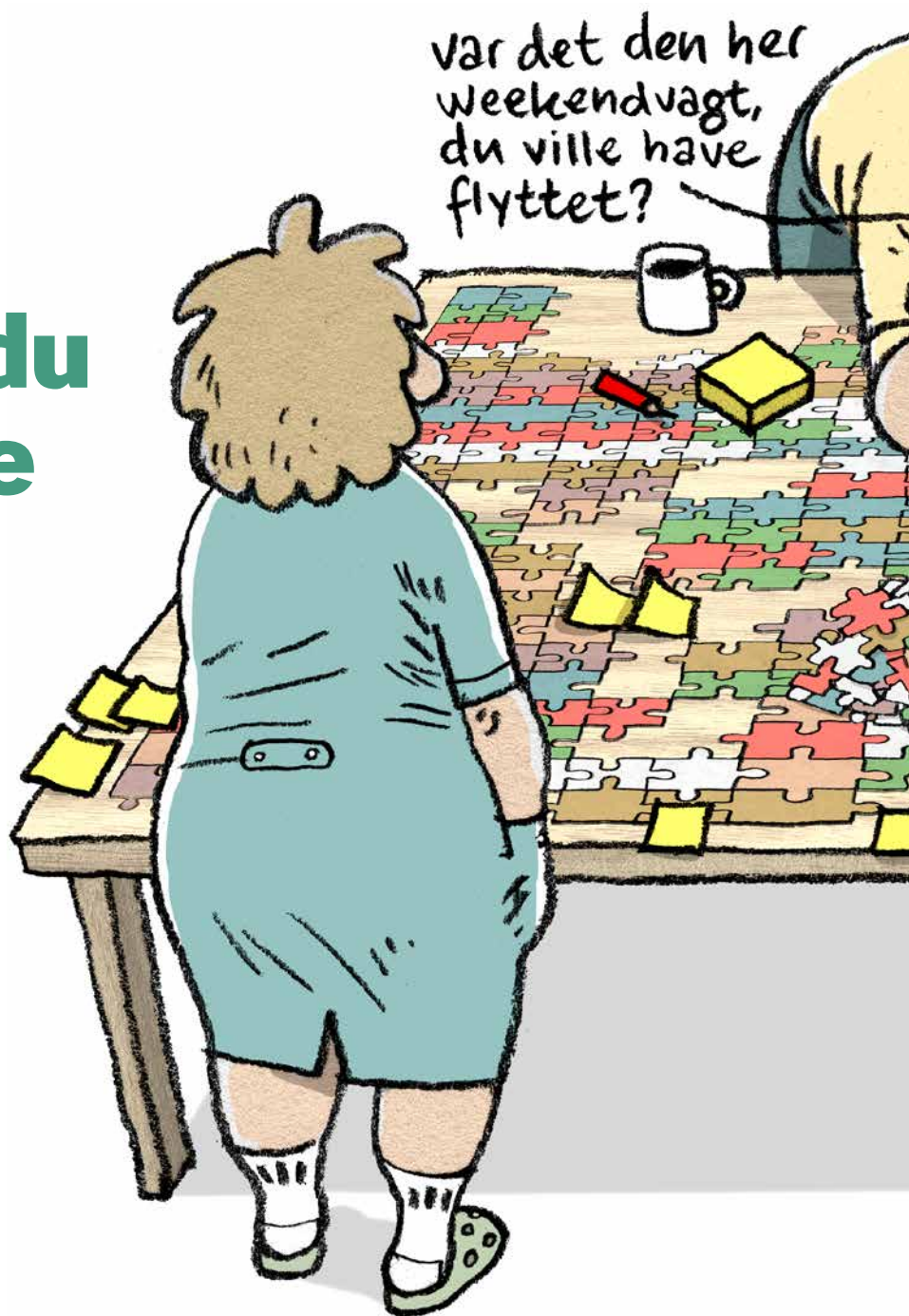
Når det drejer sig om selve strukturen på jeres arbejdstid, behøver du ikke at have konkrete løsninger, når du henvender dig til de tillidsvalgte og din leder. Det er deres opgave at sætte en proces i gang.

3. Undersøg problemets omfang

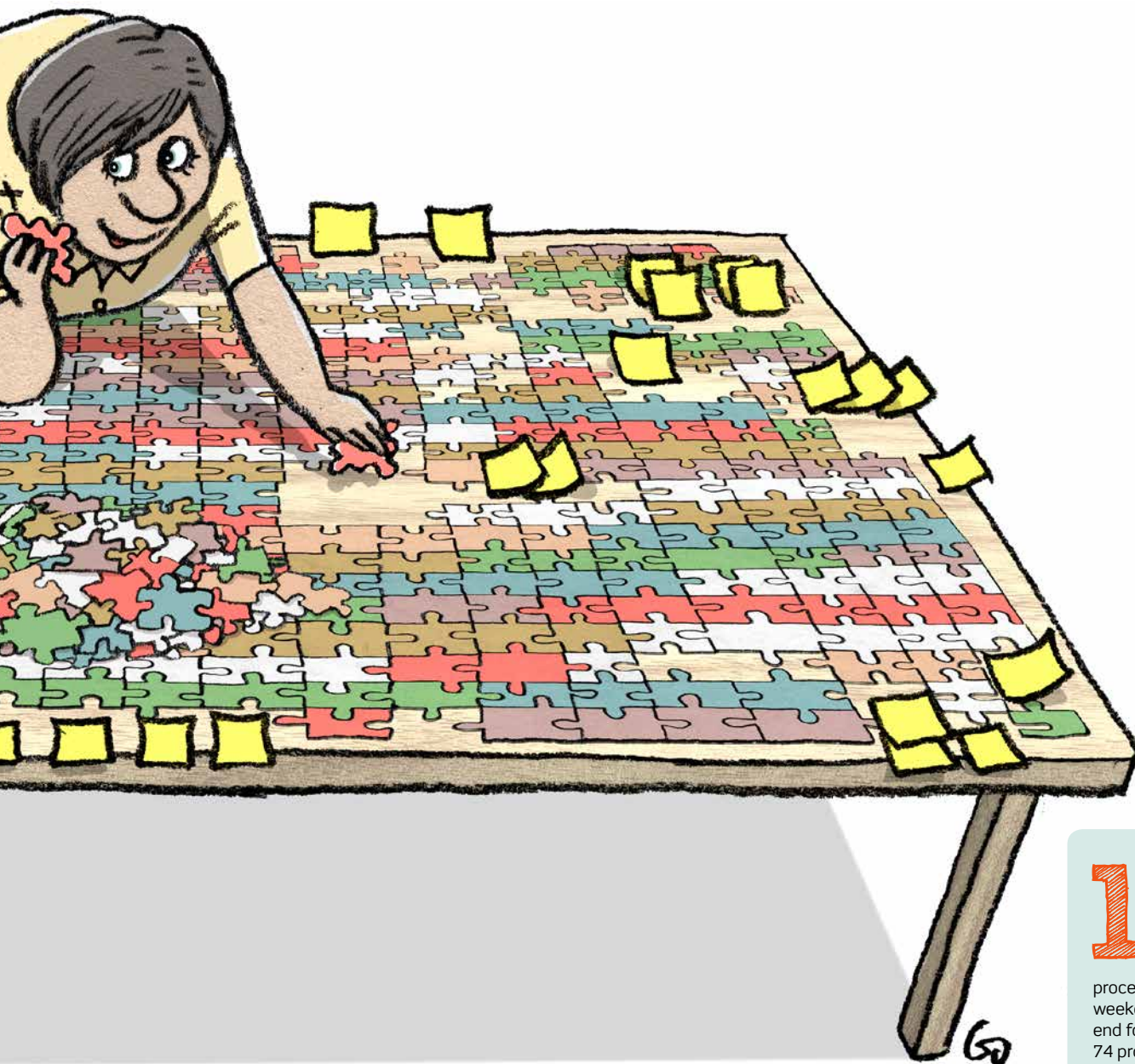
Der kan være forskellige opfattelser og ønsker til arbejdstiden blandt dig og dine kolleger. Et godt sted at starte for at få ændret arbejdstiden er derfor at undersøge jeres holdninger og ønsker til arbejdstiden. Eksempelvis kan de tillidsvalgte og lederen igangsætte en miniundersøgelse, et pilotprojekt eller sætte fokus på emnet i en APV.

4. Etablér en arbejdsgruppe

Ved ændringer i arbejdstiden bliver der ofte nedsat en arbejdsgruppe. Ønsker du at have direkte indflydelse på arbejdstiden, kan du som ikke-tillidsvalgt godt være med. Den vil typisk bestå af repræsentanter fra forskellige grupper på arbejdspladsen; natarbejdere, dagvagter osv. Det er MED-udvalget, der udformer arbejdsgruppen.

5. Tag fat i din FOA-afdeling

Er din arbejdsplads ikke lydhør over for at se på ændringer i arbejdstiden, kan din FOA-afdeling involveres. Typisk er det de tillidsvalgte på arbejdspladsen, der tager fat i afdelingen, men alle kan tage kontakt. Afdelingen kan tage diskussionen med arbejdspladsen på vegne af medlemmerne. De kan se på, hvilke muligheder der er for at trække på erfaringer fra andre arbejdspladser eller for at lave en helt ny lokal arbejdstidsaftale.

Kilde: Charlotte Bredal, arbejdsmiljøkonsulent i FOA

17

procent har flere weekendvagter i dag end for to år siden. 74 procent har det samme antal weekendvagter, og 6 procent svarer, at de har færre af den slags vagter end for to år siden.

Kilde: Medlemsundersøgelse om weekendarbejde, april 2018, 4.122 deltog

Flest arbejder hver anden weekend

- 43 % arbejder hver anden weekend.
- 15 % arbejder hver tredje.
- 3 % arbejder hver weekend.
- 32 % har sjældent eller aldrig weekendarbejde.

Kilde: Medlemsundersøgelse om weekendarbejde, april 2018, 4.122 deltog

23. juni

kan du udfylde dit dagpenge- eller efterlønskort på foa.dk. Se oversigt over alle datoer på foa.dk/udbetalingsperioder.

Husk at udfylde din Joblog

Mindst en gang om ugen skal du skrive de job, du søger, i en digital joblog – enten via foa.dk/akassen eller jobnet.dk. Du skal logge mindst 1-2 job om ugen, så du som minimum logger 6 job over en periode på 4 uger. Derudover skal du hver måned gemme mindst én job-ansøgning i din joblog. Det kan få konsekvenser for dine dagpenge, hvis du ikke opfylder disse krav.

Nyt job?

Find dit nye job på FOA Job via foa.dk/akassen.

Digital post

Vi sender de fleste af vores breve digitalt til din indbakke på foa.dk/indbakke. På Mit FOA i øverste højre hjørne på hjemmesiden kan du vælge, om du vil have besked pr. mail eller sms – eller begge dele.

A-kassens callcenter – en udvidet service til dig

Hvis du har brug for at kontakte a-kassen uden for normal åbningstid, kan du ringe til vores **callcenter på telefon 46 97 10 10**. Vi har åbent mandag til fredag kl. 16-20. Her kan du få hjælp, når du har brug for det.

Nye regler om supplerende dagpenge

Du har mulighed for at arbejde på nedsat tid, mens du modtager dagpenge. Det kaldes supplerende dagpenge. I dag har du ret til at få supplerende dagpenge i 30 uger. Du får tildelt et 'klippekort' på 30 uger, og hver gang du arbejder i mindre end 37 timer i en uge, samtidig med at du får suppleret op med dagpenge i denne uge, bruger du et 'klip'.

Når du har opbrugt alle dine 30 uger, kan du ikke længere modtage supplerende dagpenge. Det betyder, at hvis du for eksempel arbejder 20 timer i en uge, så vil du ikke få de 17 timers supplerende dagpenge, som du ellers ville få i denne uge.

Din ret til supplerende dagpenge bliver forlænget

Fra 1. oktober 2018 er der nye regler, der betyder, at du får mulighed for at forlænge din ret til supplerende dagpenge. Hovedprincippet bag de nye regler er, at du kan forlænge din ret til supplerende dagpenge ved at tage fuldtidsarbejde i en kortere eller længere periode, efter at du er blevet ledig.

Som udgangspunkt giver en måneds fuldtidsarbejde ret til 4 uger mere i supplerende dagpenge. Du kan i alt forlænge din ret til supplerende dagpenge med 12 uger. Du kan altså forlænge dine oprindelige 30 uger til 42 uger.

Når retten til supplerende dagpenge udløber

Fra 1. oktober 2018 vil det være sådan, at hvis din ret til supplerende dagpenge er udløbet, så kan du ikke få dagpenge i den måned, hvor du har arbejdstimer.

Tager du for eksempel en vagt på 10 timer, så vil du ikke kunne få dagpenge i hele den måned, hvor du har haft arbejdstimer. Det er nyt i forhold til i dag, hvor du kun mister retten til dagpenge i den uge, hvor du arbejder. ★

Læs mere

foa.dk/supplerende-dagpenge

Sidste chance for at få efterlønsbidrag udbetalt skattefrit

30. juni 2018 er sidste chance for at få dit efterlønsbidrag udbetalt skattefrit og dermed melde dig ud af efterlønsordningen. For at få denne mulighed skal du være født 1. januar 1956 eller senere, og du skal udfylde en blanket på vores hjemmeside.

Har du spørgsmål, inden du træffer dit valg, er du

velkommen til at kontakte dit lokale a-kassekontor. Her er vi klar til at give dig individuel vejledning i forhold til efterlønsreglerne.

Læs mere

Du kan læse mere på foa.dk/udbetaling-af-efterloensbidrag. Her kan du blandt andet få svar på:

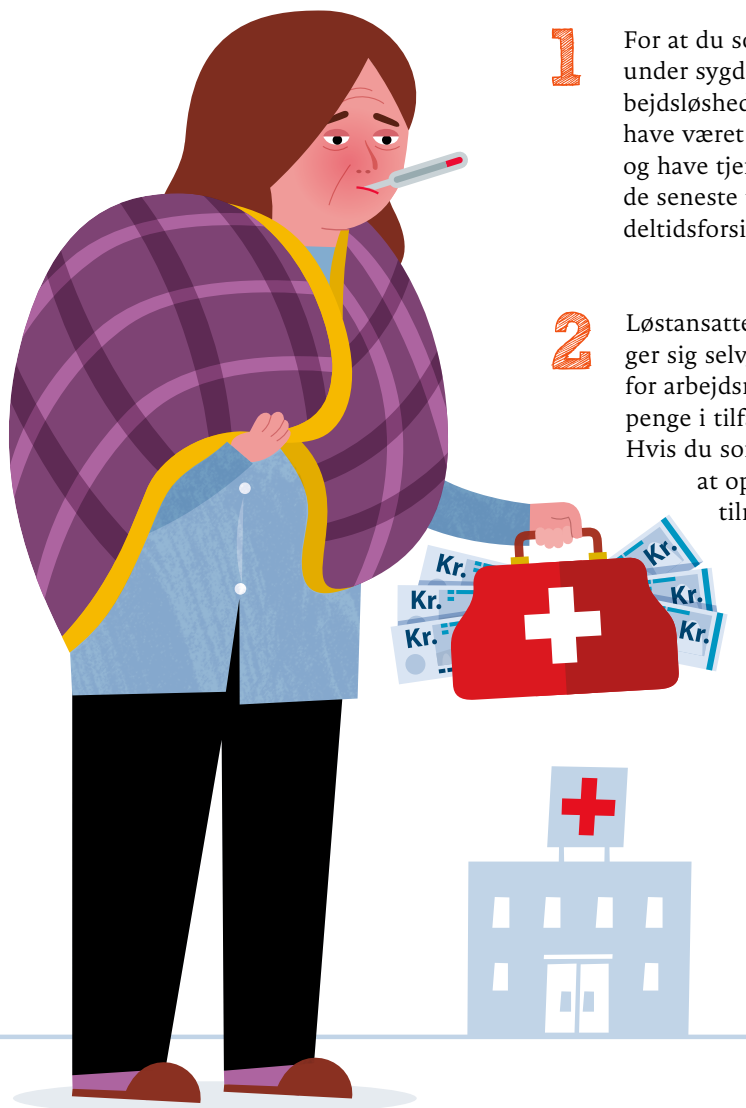
- hvilke betingelser du skal opfylde for at få dit efterlønsbidrag udbetalt.
- hvorvidt det kan betale sig for dig at få efterlønsbidraget udbetalt eller ej.
- hvad det betyder for dig, hvis du vælger at melde dig ud af efterlønsordningen.
- hvordan du søger om at få efterlønsdraget udbetalt. ★

7 skridt

Som løstansat timelønnet vikar skal du blandt andet være **tilmeldt jobcentret som ledig** for at sikre, at du kan få sygedagpenge, hvis du bliver syg.

Sådan får du sygedagpenge, hvis du som løstansat vikar bliver syg

1 For at du som løstansat kan få sygedagpenge under sygdom, skal du være berettiget til arbejdsløshedsdagpenge. Eksempelvis skal du have været medlem af en a-kasse i mindst et år og have tjent mindst 228.348 kroner inden for de seneste tre år (152.232 kroner, hvis du er deltidsforsikret).

2 Løstansatte vikarer, der som timelønnet forsørger sig selv, skal stille sig løbende til rådighed for arbejdsmarkedet for at kunne få sygedagpenge i tilfælde af sygdom og arbejdsskade. Hvis du som løstansat timelønnet vikar ønsker at opnå sygedagpenge, skal du derfor tilmelde dig jobcentret som 'ledig'.

3 Det betyder også, at du skal tjekke jobforslag mindst hver syvende dag på jobnet.dk.

4 Du skal desuden lægge et opdateret cv på jobnet.dk.

5 Hvis du bliver indkaldt, skal du møde til cv-samtale i a-kassen og til job-samtale i jobcentret.

6 Hvis du bliver syg, skal du sygemelde dig på jobnet.dk. Her skal du også raskmelde dig, når du er rask.

7 Ved sygdom skal du indsende en ledighedserklæring, som findes på foa.dk under fanen 'A-kasse'. Du skal desuden indsende dagpengekort til a-kassen for sygeperioden.

Svært at få sygedagpenge

- Timelønnede har ikke ret til sygedagpenge, medmindre de er tilmeldt som jobsøgende. En principafgørelse fra Ankestyrelsen i 2012 slog fast, at de skal stå til rådighed for et arbejdsmarked, hvor et fast fuldtidsjob betragtes som det ideelle. Selvom man forsørger sig selv som timelønnet løstansat, skal man altså være tilmeldt som 'ledig' for at få sygedagpenge.
- Deltidsansatte, der eksempelvis er fastansat 21 timer om ugen og supplerer med vikartimer, har ret til sygedagpenge i forhold til de 21 timer, mens sygedagpengere retten for de supplerende vikartimer afhænger af, om man er tilmeldt som ledig.

Kilde: Socialpolitisk konsulent i FOA, Nanna Mørch

Tusindvis er ramt

Cirka 38.000 timelønnede inden for FOAs overenskomstområder er potentielt ramt af sygedagpengereglerne. FOA arbejder for, at det skal blive nemmere for løstansatte at få dagpenge under sygdom.

Kilder: KRL og FOA Politik og Analyse

Kontakt din afdeling

Hvis du har brug for hjælp, så kontakt din FOA-afdeling.

Kilde: Nanna Mørch, socialpolitisk konsulent i FOA

Spændinger og **dårlig kropsholdning kan blokere for energi** og fremdrift, så du ikke får det optimale ud af gåturen. Se hvordan du får styr på teknikken.

Bliv bedre til at gå

Selvom vi går hele tiden, har vi sjældent fokus på, hvordan vi egentlig går. Men vi kan få mere ud af at gå, både fysisk og mentalt, hvis vi sætter fokus på teknikken, mener bevægelsespædagog og -vejleder **Lisbeth Olesen**, der holder gå-kurser på Gotvedinstituttet i København.

“Vi tager vores gang for givet, og mange går dårligt. Vi glemmer at bruge de naturlige bevægelsesdynamikker,” siger hun og giver et eksempel:

“Mange går lidt tilbagelænet, og nogle hænger i hoften. Så kommer der for meget vægt på hælene, og lænden belastes. Ved at rykke hoften blot nogle centimeter længere frem, overføres vægten til forfoden og tærerne. Træd ned som på en pedal, så får du en naturlig energi i afsættet,” siger hun.

Få ændredrættet til at flyde frit

Det er helt forskelligt, hvor i kroppen vi kan optimere gangen. Der kan være blokeringer omkring ankler, knæ,

hofter, skuldre, arme og nakke, og da bevægelserne er automatiserede, kræver det opmærksomhed at ændre dem.

“Prøv at ændre én ting ad gangen,” råder Lisbeth Olesen.

“Du er ikke i tvivl, når du går rigtigt. Åndedrættet flyder friere, og du kan gå længere uden at bruge flere kræfter. Det føles rigtig godt.”

Hvor hurtigt skal du gå?

Det rette tempo vil være forskelligt fra person til person, men Lisbeth Olesen betegner det som “raskt og dynamisk.”

“Hvis du går for langsomt, får du ikke fornemmelsen af en dynamisk fremdrift. Men du skal heller ikke gå så hurtigt, at du presser dig selv for meget. Det skal føles naturligt. Vil du skifte gear, så brug armene lidt mere eller mindre,” siger hun. ★

jonna@periskop.dk

Prøv en bid af en vandretur

- Klosterruten fra Helsingør til Frederikshavn.
- Gendarmstien fra Padborg til Als.
- Hærvejen fra Viborg til Padborg.
- Kyst til kyst-stien fra Blåvands Huk til Vejle.
- Molsruten fra Grenaa til Risskov.
- Øhavstien fra Langeland over Fyn til Padborg.
- Fjordstien langs Isefjord og Roskilde Fjord.
- Nordkyststien fra Hundested til Helsingør.
- Camønoen på Møn, Nyord og Bogø.

Læs mere

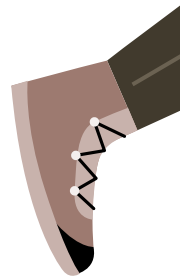
Dansk Vandrelaugs hjemmeside: dvl.dk

Vend hånden bagud

Tryk lidt bagud med armene. Det udløser et naturligt sving fremad. Lad armene svinge så meget, som det føles naturligt.

Vis fodsålen

Vis fodsålen, når du skubber fra, så du har bevægelse i ankelleddet.

Vip med hovedet

Slap af i nakken.

Fri vejtrækning

Tjek, om dit åndedræt flyder frit, og om du får luften helt ned i kroppen.

Frem med hoften

Før hoften nogle centimeter længere frem. Det giver mindre vægt på hælene og mindsker belastningen på lænden.

Træd på pedalen

Træd ned, som om du skulle træde på en pedal.

Kilde: Bevægelsepædagog og -vejleder Lisbeth Olesen

Tip til gåturen

Sæt det lange ben bagud

Vil du gå hurtigt, skal du ikke 'sætte det lange ben foran', men forestille dig, at du sætter det lange ben bagud. Så får du et stærkere afsæt, som bringer dig hurtigere fremad.

Kilde: Lisbeth Olesen, bevægelsepædagog og -vejleder

Så sundt er det at gå

Rask gang kan forøge vores levetid. En gåtur:

- Modvirker det naturlige forfald.
- Styrker muskulatur, led, sener og sansemotorik.
- Har effekt som kredsløbstræning, selv i moderat form.

Kilde: Professor Jens Troelsen, forskningsleder for forskningsgruppen Active Living på Syddansk Universitet.

Et mentalt pusterum

Gåturen kan blive et frirum, hvor der er tid til at tænke tanker og føle følelserne til ende. En flydende, god gang kan give en friere og dybere vejtrækning. Når vi går, kommer vi i kontakt med dybere lag i os selv.

Kilde: Lisbeth Olesen, bevægelsepædagog og -vejleder

Opskrifter og gode råd til **ordentlig mad i hverdagen**.
I denne måned handler det om tomater, der lige nu smager allerbedst.

Månedens råvare: Tomater

En god tomat er saftig, sød med behagelig frisk syrlighed og grundsmagen umami. De friske tomater fra friland smager bedst om sommeren og i det tidlige efterår, når de har fået masser af sol. I dag findes der mange sorter af tomater og i flere størrelser og farver: rød, gul og næsten sort. Salater med forskellige farver tomater er smukke og kan i deres enkelhed smage hamrende godt. Varmebehandler man dem, får tomater en anden sødme og intens smag. Uden for sæsonen smager

tomater ikke af så meget. Hele tomater kan konserveres ved henkogning, som vi kender hele på dåse og glas, som tomatkoncentrat, som tomatketchup og som soltørrede tomater. Uden for tomat sæsonen er det bedre at bruge disse typer af tomat i maden. Kom ikke tomater i køleskabet, hvor de mister smag og konsistens. Tomater bevarer smagen bedst, når de opbevares ved stuetemperatur, hvor ikke helt modne tomater kan modnes, også efter at de er plukket.

Bagte tomater, kartofler, sprøde fiskefileter og kapers

Til 4 personer

- 1 kg mellemstore tomater
- 1 spsk. olivenolie
- 1 spsk. citronsaft eller æbleeddike
- 1 tsk. salt
- lidt friskkværnet peber
- 2 tsk. sukker
- 1 kg små nye kartofler, evt. aspargeskartofler
- 2 spsk. olivenolie
- 4-6 kviste frisk timian
- 1 dl syltede kapers (afdryppede)
- 1 spsk. olivenolie
- 8 rødspættefileter
- 1 æggehvide
- 2 dl pankorasp eller groft rasp
- 50 g smør
- 100 g små gule tomater

Tilbehør:

- Brøndkarse

Bagte tomater og kartofler med timian

- Skær tomaterne over på tværs til halve. Læg dem i et ovnfast fad med den flade side opad. Dryp hver tomat med olivenolie og krydr med salt, peber og sukker. Bag tomaterne 45 minutter i 150 grader varm ovn.

- Skrub kartoflerne med en børste. Vend dem i olivenolie med timian i et ovnfast fad. Bag dem med tomaterne de sidste 15 min. Skru derefter ovnen op til 250 grader og bag videre ca. 30 min., til kartoflerne er møre og sprøde.

Sprøde fiskefileter og stegte kapers

- Steg kapers i olivenolie 3-4 min. på en lille sliplet pande. Lad dem dryppe af i en si.
- Vend fiskefileter i æggehvide og derefter i rasp krydret med salt og peber.

- Varm smør på en eller to pander, og steg fiskefileterne ved middelstærk varme i ca. 3 min. på den ene side. Vend dem med en palet og steg 3 min. på den anden side, til de er gyldne og sprøde. Drys med flagesalt.
- Nyd halve bagte tomater, kartofler med timian, sprøde fiskefileter, små stykker rå gule tomater, stegte kapers og brøndkarse.

mad med klinken

Katrine Klinken

er faglært kok og ernærings- og husholdningsøkonom og arbejder som madskribent for flere magasiner. Hun har skrevet en stribe kogebøger for børn og voksne.

Foto: Colourbox.com

Smagen af sommer

Nye danske kartofler er en delikatesse, der kan nøjes med at blive børstet inden kogning. Nyd friskkogte kartofler som tilbehør med lidt olivenolie og revet parmesanost. Kolde kogte kartofler er velsmagende på rugbrød og til kartoffelsalater med en olieeddikedressing eller en cremet dressing.

Foto: Colourbox.com

Nem mad med fisk

Fiskekonserves som for eksempel sardiner, ansjoser og makrel er gode at have på lager. De bedste kvaliteter er oftest de dyreste, hvor fisken opbevares i olivenolie. Har man ikke planlagt maden, kan de let bruges som pålæg eller i blandede salater, for eksempel salade nicoise.

BRUG DIT LO PLUS KORT OG FÅ RABATTER OG GODE TILBUD

SPAR 10 % PÅ KØKKENUDSTYR

Find dit nye udstyr hos Bahne.
De har alt hvad du skal bruge i køkkenet
– uanset hvad du mangler.

bahne

Læs mere på loplus.dk/bahne

OPLEV FLYING EAGLE I LEGOLAND®

Det vilde vesten i LEGOLAND® er større,
vildere og flottere end nogensinde!
Køb billetter via loplus.dk.

Læs mere på loplus.dk/legoland

SPAR 10 % PÅ DÆK OG REPARATION

Du får 10% rabat på hele regningen hos
QuickPot. Find værksted og book på
QuickPot.dk.

QuickPot

Læs mere på loplus.dk/quickpot

SPAR OP TIL 15 % HOS SIXT

Få op til 15 % rabat på leje af biler, minibusser
og varevogne hos Sixt Biludlejning i Danmark
og udlandet.

SIXT
rent a car

Læs mere på loplus.dk/sixt

TAG I TIVOLI

Tivoli er fuld af magi og eventyr for hele
familien. Du finder et stort udvalg af
forlystelser og spisesteder.

TIVOLI

Læs mere på loplus.dk/tivoli

TA' HELE FAMILIEN MED PÅ BAKKEN

Køb turbånd til alle Bakkens forlystelser
med 20 % rabat på normalprisen.
Køb turbåndbilletter via LO Plus.

Bakken

Læs mere på loplus.dk/bakken

TJEK LOPLUS.DK FØR DU HANDLER

Frederikshavn

Afdelingen. Lørdag 14. juni kl. 10-19: Kør selv-tur til Fårup Sommerland. Billetsalg fra 9. april. Fredag 27. juni kl. 19: Cirkus Dannebrog på Dyreskuepladsen Knivholt, Frederikshavn. Pris for barn/voksen: 70 kr. Billetsalg fra 12. juni. Åbningstid i uge 29-30-31: Mandag-torsdag kl. 10-14, fredag lukket.

Frederikssund

Seniorklubben. 19. sep. kl. 13.30: Hør om livet på Hospice Sjælland i Roskilde. En medarbejder fortæller om den lindrende behandling og pleje, som de tilbyder efter pa-

tienternes ønsker. 24. okt. kl. 13.30: Musik og politik. Helge Friis, tidligere borgmester i Halsnæs, fortæller om sit liv som politiker og underholder med musik.

Holstebro

Seniorklub. 16. aug. kl. 14: Banko. 30. aug.: Tur til kafferisteriet 'Hedekaffe' Ulfborg. Betaling 40 kr. Samkørsel kl. 13.30 fra FOA-huset. 13. sep. kl. 14: Frode Riber viser billeder fra Grønland.

Horsens

Afdelingen. 30. aug.: Seniorudflugt. Nærmere information på foa.dk/horsens og Facebook.

Nordsjælland

E+P Klubben Hille-rød. 4. sep. kl. 9-17: Bustur til Grundtvigskirken, som hører til dansk arkitekturs mest prominente værker. Bagefter kører vi til Blovstrød Kro, hvor der er frokostbuffet + kaffe. Betaling fra kl. 8.15-8.45 i FOA-bussen, der kører fra FOA kl. 9. Pris 250 kr. for medlemmer/gæster 300 kr. Bindende tilmelding til FOA Nordsjælland senest 21. aug.

Odense

Seniorklub. 21. aug. kl. 9.30 - ca. 12: Tilmelding til tur til Cafe Razz i Middelfart og keramikmuseum CLAY. Pris

for medlem 300 kr. Ikke-medlem 475 kr. (Hvis der er plads).

Kl. 10-12: Vi får besøg af Henning Dam Kragh, der fortæller, hvad Satspuljen er, og hvem der kan få glæde af den. I pausen er der kaffe og kage. Gratis for medlem. Ikke-medlem 25 kr. (for kaffe og kage). 4. sep. kl. 9.30-ca. 12: Tilmelding til tur til Tirpitz Militærhistorisk Museum, Blåvand. Prisen er ikke fastlagt endnu. Kl. 10-12: Vi får besøg af Damernes Butik, som vil vise, hvad de mener bliver moden i efteråret. I pausen er der kaffe og kage. Gratis for medlem. Ikke-medlem 25 kr. (for kaffe og kage). 18. sep.: Tur til Cafe Razz og CLAY.

Første opsamling i Nyborg Vejerbod kl. 9.45. Sidste opsamling ved TV2 på Rugårdsvej kl. 10.30. Herefter kører vi til Cafe Razz, hvor vi spiser brunch/frokost. Bagefter til CLAY. Pris for medlem 300 kr. Ikke-medlem 475 kr. (Hvis der er plads). På turen er drikkevarer for egen regning. Har du først tilmeldt dig, kan du ikke få pengene tilbage. Du er velkommen til at sælge din billet til en anden. Er vedkommende ikke medlem, er prisen 475 kr. I så fald

skal bestyrelsen have navnet på køberen.

Sjælland

Afdelingen. Områdegeneralforsamlinger: 8. okt. kl. 18 i område Nordvestsjælland, Banegårdspladsen 3, Kalundborg. 10. okt. kl. 18 i område Holbæk, Stenhusvej 35, Holbæk. 11. okt. kl. 18 i område Midtsjælland, Japanvej 2, Slagelse. 27. nov. kl. 17: Repræsentantskabsmøde, Filadelfia, Kurvej 4, Dianalund for delegerede valgt på de 3 områdegeneralforsamlinger og for øvrige medlemmer med taleret og uden stemmeret. Tilmelding på foa.dk/sjaelland.

Kontakt. Telefonnr.: 46 97 38 60. Telefon- og åbningstider: mandag og tirsdag kl. 9-15, onsdag lukket, torsdag kl. 9-17 og fredag kl. 9-13. Hjemmeside: foa.dk/sjaelland. Mail: sjælland@foa.dk. Akuttelefon faglig: 46 97 21 63 kl. 16-22 på hverdage.

A-kasse. 14. aug. kl. 13.30-15.30: Café for ledige, Japanvej 2, Slagelse. 4. sept. kl. 13.30-15.30: Café for ledige, Banegårdspladsen 3, Kalundborg. 25. sept. kl. 13.30-15.30: Café for ledige, Japanvej 2, Slagelse.

Tilmelding på foa.dk/sjaelland. 13. nov. kl. 18-20: Efterlønsmøde i område Midtsjælland, Japanvej 2, Slagelse. 20. nov. kl. 17-19: Efterlønsmøde i område Nordvestsjælland, Banegårdspladsen 3, Kalundborg. Tilmelding på foa.dk/sjaelland. A-kassens callcenter: 46 97 10 10 kl. 16-20 på hverdage. **Efterløns- og seniorklubben Holbæk.** Torsdage kl. 11.45: Bowling, Megabowl, Mellemvang 5, Holbæk. 10. sept. kl. 13-15: 'Fra malkestol til psykologiklinik' v. Knud Holm Andersen. 2. okt. kl. 9-18: Udflugt til Tåsinge og Valdemar Slot. Deltagerpris 390 kr. Tilmelding på foa.dk/sjaelland.

Efterløns- og seniorklubben Slagelse.

Mandage kl. 13: Bowling, SuperBowl, Bredegade 50, Slagelse. 22. aug: Tur til Dyrehavsbakken. Pris medlemmer 250 kr. og ledsagere 350 kr. Tilmelding på foa.dk/sjaelland. 17. okt. kl. 14: Efterårets mode ved Danmarks Seniorshop.

Efterløns- og seniorklubben Ringsted.

6. sept. kl. 14: Rundvisning i Sct. Bendts Kirke efterfulgt af kaffe og lagkage på 'Det gamle

Medlemspulsen

Vinderne i marts

Hovedpræmie:

Maria Cathrine Munkholm, Randers

Gavekort til Coop 300 kr.:

Lis Grauslund, Odense
Gitte Bengtsson, Frederiksberg
Svend Stæhr Olsen, Langå
Gitte Bondesen, Otterup
Bent Krarup Møller, Esbjerg

Hovedpræmien er et weekend-ophold for 2 på et Cornwellhotel i Danmark, en iPod, en gps eller en e-bogslæser. esuden har vi hver måned **5 gavekort** til Coop Danmark til en værdi af 300 kr. Nye deltagere er velkomne på foa.dk/medlemspulsen

Kontakt FOA

FOA, forbundshuset
Staunings Plads 1-3
1790 København V

Telefon: 46 97 26 26

Telefax: 46 97 23 00

Åbningstid

Mandag-torsdag: 8.30-16.00

Fredag: 8.30-15.00

FOA-afdelinger

Afd. 1: 46 97 11 00

foa1@foa.dk

Bornholm: 46 97 33 13

bornholm@foa.dk

Esbjerg: 76 10 93 50
esbjerg@foa.dk

Frederikshavn: 46 97 11 70
frederikshavn@foa.dk

Frederikssund: 46 97 12 00
frederikssund@foa.dk

Guldborgsund: 46 97 17 50
guldborgsund@foa.dk

Herning: 46 97 12 60
herning@foa.dk

Holstebro: 46 97 14 14
holstebro@foa.dk

Horsens: 46 97 14 55
horsens@foa.dk

Kolding: 46 97 15 76
kolding@foa.dk

KLS: 46 97 15 00
kls@foa.dk

Køge: 46 97 16 00
koege@foa.dk

Lillebælt: 46 97 36 10
lillebaelt@foa.dk

LFS: 35 44 45 46
lfs@lfs.dk

Lolland: 46 97 30 00
lolland@foa.dk

Mariagerfjord: 98 51 21 11
mariagerfjord@foa.dk

Nordjylland: 46 97 29 00
nordjylland@foa.dk

Nordsjælland: 46 97 33 90
nordsj@foa.dk

Odense: 46 97 18 00
odense@foa.dk

Randers: 46 97 19 00
randers@foa.dk

Roskilde: 46 97 19 90
roskilde@foa.dk

Silkeborg-Skanderborg:
46 97 20 20

silkeborg-skanderborg@foa.dk

Skive: 46 97 20 80

skive@foa.dk

vandrerhjem'. Tilmelding på foa.dk/sjaelland.
4. okt. kl. 14: Deportering af grønlandske børn v. Helene Thiesen.
1. nov. kl. 14: Ordinær generalforsamling efterfulgt af bankospil – medbring en pakke til en værdi af 25-30 kr.
Efterløn- og seniorklubben Nordvest-sjælland. 21. aug. kl. 8: Tur til Karen Blixen Museet og Dyrehavsbakken. Pris 250 kr. 9. okt. i Asnæs: Bankospil og forslag til nye aktiviteter. 10. okt. i Kalundborg: Bankospil og forslag til nye aktiviteter. Tilmelding til alle aktiviteter på foa.dk/sjaelland.
Ringsted Kongrescenter. Nye oplevelser med 10 % rabat til alle forestillinger, køb billetter via linket i nyhedsbrevene udsendt pr. mail.

Skive

Seniorklubben.

16. aug. kl. 14: Ellen Mehlsen fra Ældresagen fortæller om deres arbejde. Pris 60 kr. inkl. kaffe m. brød. Husk tilmelding senest 10. aug.

Sydfyn

Sektorer.

31. okt. kl. 17: Teknik- og Servicesektoren afholder sektorårsmøde i FOA Sydfyn. Dagsorden jf. lovene. Årsmødet starter med spisning. Tilmelding er nødvendig

via hjemmesiden eller TR senest 23. okt.
6. nov. kl. 17.30: Sundhed og servicesektoren afholder sektorårsmøde i FOA Sydfyn. Dagsorden jf. lovene. Årsmødet starter med spisning. Tilmelding er nødvendig senest 29. okt. via hjemmesiden eller TR.
15. nov. kl. 18: Pædagogisk Sektor afholder sektorårsmøde i FOA Sydfyn. Dagsorden jf. lovene. Årsmødet starter med spisning. Tilmelding er nødvendig via hjemmesiden eller TR senest 7. nov. FOA Sydfyn udbyder løbende foredrag, biograftere, medlemssture m.m. med medlemsrabat. Følg vores hjemmeside.

Sydsjælland

Afdeling. 28. nov. kl. 19: Generalforsamling i FOA Sydsjælland jf. lovene, Bataljonsvej 3, Næstved. Dagsorden bliver lagt på afdelingens hjemmeside og bringes også i afdelingens nyhedsbrev InFOAktuelt. Indkomne forslag skal jf. afdelingens vedtægter være afdelingen i hænde senest 3 uger før generalforsamlingen.
Sektorerne. 12. nov. kl. 19: Social og sundhed, Teknik, Kost og Service og Pædagogisk Sektor afholder sektorårsmøder i FOA Sydsjælland, jf. lovene, af-

holder årsmøder i FOA Sydsjælland, Bataljonsvej 3, Næstved. Dagsorden bliver lagt på afdelingens hjemmeside og bringes også i afdelingens nyhedsbrev InFOAktuelt. Indkomne forslag skal ifølge jf. lovene være afdelingen i hænde senest 3 uger før årsmøderne.

Sønderborg

Seniorklubben. 9. aug. kl. 14: Sommer Lotto, i FOA, tilmelding senest 3. aug. 30. aug. kl. 8: Udflugt til Horsens Statsfængsel. Afgang fra Sønderborg politistation kl. 8., tilmelding og betaling senest 17. aug. 13. sept. kl. 18-20: Fællesspisning, i FOA, tilmelding senest 7. sept. 27. sept. kl. 11: Kør selv-tur til Rønhave, Hestehave 20, Sønderborg, tilmelding senest 14. sept. 11. okt. kl. 14: Røde Kors modeopvisning, i FOA, tilmelding senest 5. okt. 1. nov. kl. 14: Foredrag: Det delte Tyskland, i FOA, tilmelding senest 26. okt. 15. nov. kl. 14: Lotto, i FOA, tilmelding senest 9. nov. 29.-30. nov. kl. 9: Juletur til Lübeck. Afgang fra Sønderborg politistation kl. 9, tilmelding og betaling senest 21. sept. 6. dec. kl. 13: Julefrokost, i FOA, tilmelding og betaling senest 23. nov.

Du kan få mere information om arrangementerne på din lokale FOA-afdelings hjemmeside.

Find det her

foa.dk/afdelingen

Husk tilmelding på 46 97 34 00 eller mail: fag1020@foa.dk. Program for 2018 kan ses på hjemmesiden eller hentes i afdelingen. Bemærk, som efterløner kan du automatisk benytte dig af seniorklubben arrangementer.

Sønderjylland

Seniorklub. 19.-23. aug.: 5 dagstur til Harzen til byen Quedlinburg. 20. sep. kl. 14: Foredrag med Jens Christian Jensen og Ole Nielsen om deres to måneder lang cykeltur fra Moltrup til Gibraltar. De viser billeder fra turen i FOAs mødelokaler på Brundevej 2, Rødekro. Tilmelding på 46 97 35 00 senest 13. sep. Ret til ændringer forbeholdes. Medlemmer betaler 20 kr. for kaffen, ægtefælle og samlever betaler 30 kr. for kaffen og betaler entréen ved arrangementer. Husk du er automatisk medlem af seniorklubben som efterløner og pensionist.

Forsideillustration:

Jørgen True

Medlem af Danske Medier

DANSKE MEDIERS
OPLAGSKONTROL

Tilsluttet Specialmediernes
Oplagskontrol

Oplag: 188.927/7. årgang

Tryk: Color Print A/S

ISSN: 1901-0230

Redaktionen sluttet:

30. maj

Indlæg til 'det sker' sendes til
Henriette Monrad, hmon@foa.dk
Frist til nummer 6: 16. august
Frist til nummer 7: 13. september

Annoncer:

Dansk Mediaforsyning
Telefon: 70 22 40 88
dmfnet.dk

Annoncefrist:

Nummer 5: 10. august

Nummer 6: 7. september

Annoncer og indstik, som er udsendt sammen med Fagbladet FOA, er ikke udtryk for FOAs anbefalinger.

Nummer 5 udkommer:

Uge 36

Synspunkter fremsat i Fagbladet

FOA er ikke nødvendigvis sammenfaldende med FOAs synspunkter.

Udgiver:

FOA

Staunings Plads 1-3
1790 København V
Telefon: 46 97 26 26
foa.dk
e-mail: foa@foa.dk

Sjælland: 46 97 38 60
sjaelland@foa.dk

Social- og Sundhedsafdelingen:

46 97 22 22

sosu@foa.dk

Sydfyn: 46 97 27 27

sydfyn@foa.dk

Sydsjælland: 46 97 28 00

sydsj@foa.dk

Sønderborg: 46 97 34 00

soenderborg@foa.dk

Sønderjylland: 46 97 35 00

soenderjylland@foa.dk

Varde: 75 21 01 00

varde@foa.dk

Vejle: 75 82 52 88

vejle@foa.dk

Vendsyssel:

46 97 10 30/46 97 13 46

vendsyssel@foa.dk

Viborg: 46 97 30 30

viborg@foa.dk

Århus: 89 36 66 66

aarhus@foa.dk

PMF-afdelinger:

PMF afd. 1: 46 97 31 01

pmf-afd1@foa.dk

PMF afd. 4: 43 71 66 90

pmf-afd4@foa.dk

FOA/PMF Kbh. Syd:

46 97 28 50

kbhsyd@foa.dk

PMF Fyn: 46 97 13 13

pmffyn@foa.dk

PenSam

Jørgen Knudsens Vej 2

Postboks 282

3520 Farum

Telefon: 44 39 39 39

Telefax: 44 39 39 40

pensam.dk

quizzen

Kan du dit fagblad?

Vær med i lodtrækningen om et **gavekort** til Coop Danmark til en værdi af 250 kroner.

Vi trækker lod blandt de indsendere, der har svaret rigtigt på flest spørgsmål. Du finder alle svar i dette nummer af Fagbladet FOA.

Send dit svar til:
brevkasse@foa.dk
senest **2. juli**.

Du kan også besvare quizzen på foa.dk/quiz

Kun medlemmer af FOA kan deltage i lodtrækningen.

Vinder af quizzen i Fagbladet FOA nr. 3 blev **Torben Helsinghoff, Gilleleje**.

1. Hvor mange private botilbud har Socialtilsynet lukket siden 2014?

- A. 4
- B. 14
- C. 34

2. Hvor mange stemmer blev Mona Striib valgt med til formand for FOA?

- A. 271
- B. 319
- C. 590

3. Hvilken regel overtrådte Sønderborg Kommune, da Arne Jørgensen arbejdede mellem 57-67 timer om ugen i halvandet år?

- A. 11 timers reglen
- B. 48 timers reglen
- C. 7 mod 6 reglen

4. Hvor hurtigt mener bevægelsespædagog Lisbeth Olesen, at du skal gå?

- A. Så langsomt du overhovedet kan
- B. Cirka 5 kilometer i timen
- C. Det rette tempo vil være forskelligt fra person til person

5. Hvor mange af FOAs medlemmer arbejder hver anden weekend?

- A. 17 %
- B. 32 %
- C. 43 %

6. Hvad står MED for i MED-udvalg?

- A. Medindflydelse og medbestemmelse
- B. Medvirken og medvært
- C. Medarbejdernes egen dagsorden

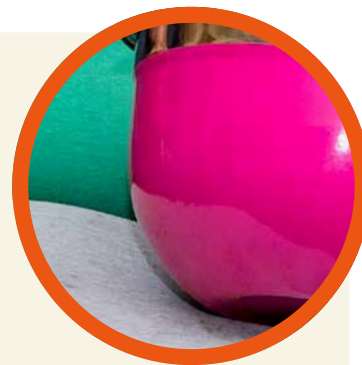
7. Hvor mange af FOAs medlemmer med weekendarbejde mener, at weekendvagter går ud over familielivet?

- A. 17 %
- B. 71 %
- C. 91 %

8. Mona Striib blev valgt som tillidsrepræsentant første gang som 18-årig, men for hvem?

- A. HT-chauffører
- B. Hjemmeplejen Kolding
- C. De ufaglærte på Danfoss i Kolding

9. Vi er gået tæt på et af billederne i dette nummer af Fagbladet FOA. Hvad forestiller det?

- A. En skål
- B. En hjelm
- C. En bowlingkugle

det sker

23. juni

Du kan udfylde dit dagpenge- eller efterlønskort på foa.dk.

24. juli

Du kan udfylde dit dagpenge- eller efterlønskort på foa.dk.

14.-19. august

Copenhagen Pride. En uge med fest, underholdning, politik samt en parade, der årligt har omkring 21.000 deltagere.

21.-23. august

DHL-stafet i Århus.

24. august

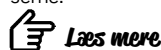
Du kan udfylde dit dagpenge- eller efterlønskort på foa.dk.

27.-31. august

DHL-stafet i København.

21. aug.-28. sept

Introdage med skills-aktiviteter på de danske erhvervsskoler. Introdagene er for 8. klasser og skal introducere de unge til erhvervsuddannelserne.

Læs mere

skillsdenmark.dk

11. september

Ledertræf for FOAs ledermedlemmer, 2018, Nyborg Strand. I år med temaet 'Fremtidens ledelse'. Tilmeldingsfrist er 17. august.

OGSÅ BILLIG INDBOFORSIKRING

Tjek alle dine FOA Fordele på
pensam.dk/foafordele eller ring **44 39 39 53**

FOA Fordele er nogle af de billigste lån og forsikringer på markedet – og kun til medlemmer i FOA. Så hvorfor ikke skyde papegøjen, hvis du kan?

PenSam

FOA

MIKS SOM DU VIL AF POPULÆRE MODELLER TIL ARBEJDE OG FRITID

Spar mange penge på vores i forvejen lave priser
- uden at gå på kompromis med kvalitet og komfort!

praxis®

...gør din dag behagelig

**SPAR
50%**

Se flere KANON
tilbud på
praxiswear.dk

Model 25180 - Monaco
Sandaler til damer og herrer
med velcrolukning.
Indersål af ruskind.
Farve: Sort - Hvid
Størrelse: 36 - 46
Normalpris 449,-

Model 25280 - Firenze
Damesandal med tåstrop og
velcrolukning i ægte skind.
Farve: Hvid
Størrelse: 38 - 42
Normalpris 449,-

Model 25290 - Parma
Damesandal med bagrem
og velcrolukning.
Indersål af ruskind.
Farve: Blå - Rød -
Sort - Hvid
Størrelse: 36 - 42
Normalpris 449,-

Model 25400 - Riva
Damesandal med bagrem og
velcrolukning.
Indersål af ruskind.
Farve: Sort - Hvid - Denim
Størrelse: 36 - 42
Normalpris 449,-

Model 25370 - Padova
Sportsko til damer
med snøre.
Farve: Sort - Hvid
Størrelse: 36 - 42
Normalpris 449,-

**1/2 PRIS
2 PAR KUN**

450,-

Model 25360 Garda
Damesandal med velcrolukning.
Skind med indersål af ruskind
Farve: Sort - Hvid - Blå
Størrelse: 36 - 42
Normalpris 449,-

10-20%
på Skechers og
Birkenstock
Se hele udvalget på
praxiswear.dk

Miks som du vil! - Du kan frit bestille blandt alle modeller og får selvfølgelig rabat på alt - bare du bestiller minimum 2 par.
Tilbudet gælder til 13.07.2018 eller så længe lager haves. Fuld retur- og bytteret inden 30 dage.

Bestil på www.praxiswear.dk - eller 97 12 82 82

Praxis
Hammershusvej 16 i
7400 Herning